

İspanya harbini bitirmek için 'italyanın son gayreti,

Yeni kıtaat gönderilmiş...

Beş meçhul tayyare tarafından iki ingiliz muhribi bombardıman edildi

Londra, 7 (A.A.) — Deyli Herald gazetesinin Cebelüttrikdaki muhabiri B. Mussolininin İspanya iç harbini bir an evvel bitirmek için son bir gayret olarak yeni kıtaat gönderdiğini haber veriyor.

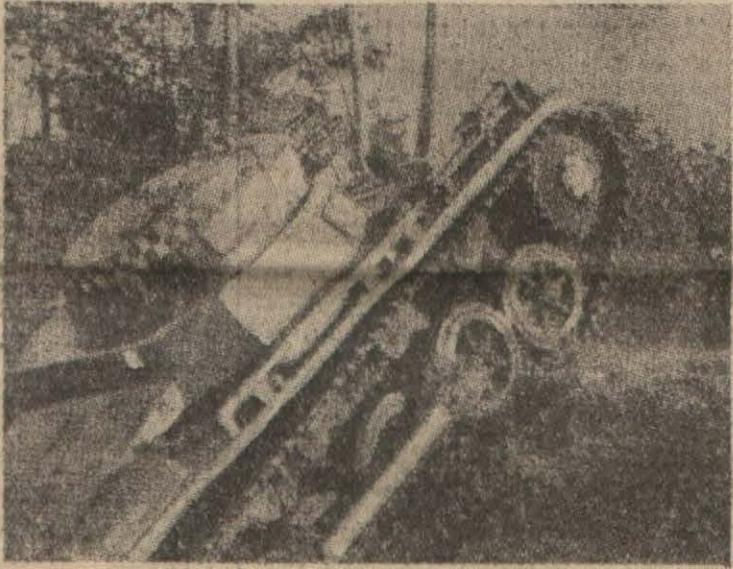
tahane gemisiyle Antonyo Sigfottasın kumandasında küçük bir torpido muhribi filosunun Kadikse Garp Trablusundan beş bin asker naklettiğini ve bu kıtaatın Guadelaşaraya sevk edildiğini yazmaktadır.

(Sonu 10 uncu sayfada)

Yıldırım harp

Silahlanma yarışının neticesi bir harp olmasa bile

Birçok milletlerin iktisadî intiharından başka bir şey olabilir mi ?

İspanyollar canlarıyla komşu komşuya, kardeş kardeşe silah atıyor. İspanyada komşuyu komşuya kardeşi kardeşe öldürmek için silah satan diğer Avrupa milletleri de iki seneden beri havsalaya sığmaz bir feccat ile dünyanın bu köşesinde devam edip giden mücadeleye nihayet vermek için bu zavallı insanların aralarına girecek yerde ya kendi hesaplarına bir darbe girişimleri zaman kullanmak üzere bu silahlardan hangisinin insan öldürmekte daha tesirli olduğunu anlamaya çalışıyor. Evet, İspanya dahil harbi birçok Avrupa devletlerinin gelecekte bir harp için hazırladıkları yeni silahlardan tecrübe sahası olmuştur.

Bu yolda yapılan tecrübelerden

birinin vardığı netice şudur: Şimdiye kadar Almanların çok ehemmiyet verdikleri zırhlı otomobiller ilk zamanlarda bunlara bağlanan ümitleri tahakkuk ettirememiş!

935 senesinde Almanya Versay muahedesinin askeri hükümlerini bozarak yeniden silahlanmağa baş-

ASIM US

(Sonu Sa. 4 Sül. 5)

Hatay

Seçim nizamnamesi

Dün Cenevrede komita toplandı

Cenevre, 7 (A.A.) — Hatayda yapılacak ilk intihabat nizamnamesini tetkik etmeye memur Milletler Cemiyeti komitesi bugün toplanmıştır.

Türkiye mümessilleri, intihap komisyonu tarafından hazırlanan nizamname hakkındaki mülâhazalarını bir mukabil proje şeklinde komiteye tevdi etmişlerdir.

Komite, evvelâ intihap nizamnamesinin cezaî ahkâmı meselelerini tetkik etmek üzere bir tali komite teşkilini kararlaştırmıştır.

Bunu müteakip komite derhal esas meselenin tetkikine geçmiştir ki, o da Hatay anayasasındaki "komünote", kelimesinin tefsiridir. Hataydaki intihap tarzı bu tefsire bağlıdır.

Antalyada ATATÜRK günü

Antalya 7 (A.A.) — Atatürkün Antalya gelişlerinin yıldönümü münasebetle bütün şehir baştan başa donanmıştır. Bu münasebetle Halkevinde büyük tören yapılmış, Atatürkün askeri ve siyasi dehası ve yüksek varlığı hakkında konferanslar verilmiştir.

Bu gece büyük bir fener alayı yapılacak ve Halkevinde bir müsamere verilecektir.

Bulgar hükümeti düşecek mi ?

Mebus seçiminden hükümet memnun değil...

Tarafdar görünerek seçilen mebuslar kabineye rey vermiyecekler

Hükümetinin düşmesi tehlikesi olan Başvekil B. Kösevanof

Sofya, (Telefonla) — Bulgaristanda mebus seçimine dünkü pazar günü başlanılmış ve Şumnu ile Eski Zağre sancaklarında seçim yapılmıştır. Pazar günü de Plevne ve diğer bir san-

cakta daha intihap yapılacaktır. Dünkü seçimden hükümet memnun değildir. Kanun mucibince Şumnu ve Eski Zağra vilâyetlerinden, intihabı lâzımgelen 48 mebusdan 30 u hükümet taraftar olduklarını söyleyerek seçilmişlerse de seçilenlerin ekserisi eski partilere mensup eştastır. Mesele Şumnuda hükümet taraftarı olarak seçilen eski adliye nazırı doktor Kmço Milanof eski İzgovor partisine mensuptur. Bundan başka Şumnu sancağı dahilinde pek çok Türk yaşıyor, Şimdiye kadarki tecrübeler göstermiştir, ki, Türkler, ekseriyetle hükümetçidir. Binaenaleyh, Şumnu vilâyetinde hükümet bu kadar şiddetli bir muhalefetle karşılaşılrsa, koyu Bulgar ekseriyeti olan mntakalarda hükümetin daha büyük mağlubiyete uğrayacağı muhakkaktır.

Şumnuunumkiye hükümeti mağup olduğu kanaatindedir. Hükümet mahafilî alelâcelele uminümkj.hvRRüd?şin filî aksülâmele uğramış vaziyettedir. Çünkü, intihaplardan evvel propagan-

(Sonu 10 uncu sayfada)

Et meselesinde yeni kararlar verilecek

Şehir meclisi yarın fevkalâde olarak toplanıyor

Vali ve Belediye reisinin beyanatı

(Yazısı 4 üncüde)

Günlerin peşinden :

Gazeteci tehlikesi !

Nevyorktan Fransız gazetelerine bildirilen bir habere göre, Arnavutluk kralı Ahmet Zogonun Amerikada seyahat etmekte olan üç hemşiresi ile gazeteciler arasında hoş gitmeyecek bir hadise çıkmıştır. Prenselerin Nevyorkta çıktıklarını duyar duymaz elli gazeteci birden mülakat almak için koşmuşlardır. Fakat prenselerin hizmetlerinde bulunan adamları polisın yardımına müracaat etmişler ve ancak yüs kadar polis memurunun müdahalesiyle gazeteci tehacümünden genç kızları kurtarabilmişlerdir. Amerikan gazetecileri bütün gayretlerine rağmen prenseslere yirmi metroden fazla yaklaşmağa muvaffak olamamışlardır.

Bundan sonra gazeteciler Arnavut prenseslerinin oturacakları otele koşmuşlardır. Fakat orada da yine istedikleri mülakatı almağa imkân bulamamışlardır.

Öyle anlaşılıyor ki kral Zogonun hemşirelerinin Arnavutlukta ve İtalyada kendilerine birer eş bulamadıkları için Amerikaya geldiklerine dair neşredilen rivayetliyer Amerikan gazetecilerinin intikam almak maksadile uydurdıkları şayialardır. Hatta Nevyorklu gazete muhabirlerinin mutat olan mülakatı almadıkça Arnavut prenseslerini rahat bırakmayacakları hakkında aralarında yemin ettikleri bile söylenmektedir.

Bu hadiseden çıkan ibret dersi şu oluyor: Amerikaya giden tanınmış bir cenebinin Amerikan matbuatına mutlaka ödemeğe mecbur olduğu bir borç vardır. Bu da Nevyork rıhtımına ayak basar basmaz karşısına çıkan gazete muhabirlerini kabul ederek söz söylemektir. Aksi takdirde gazeteciler ile mülakatı...

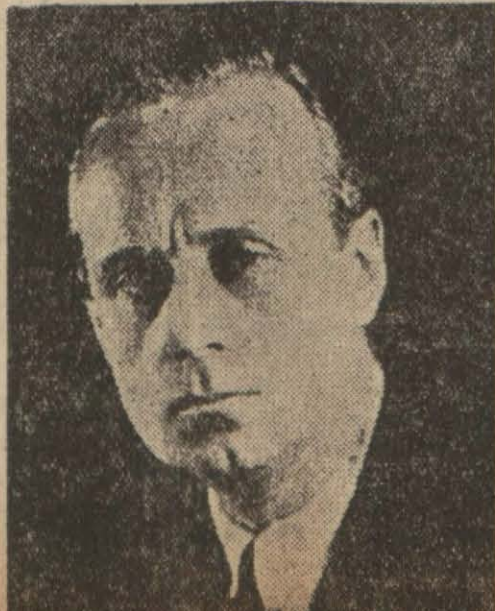
Londra iki devletle konuşuyor

Romada görüşmeler bu hafta
Fakat muvaffakiyet için büyük bir ümit yok

Berlin gizli konuşmak istiyor
Müstemlekelerinin verilmesinde de ısrar ediyor

Londra, 7 (A.A.) — Bu sabah resmi İngiliz mahafilinde beyan edildiğine göre İngiliz - İtalyan müzakerecilerine resmen bu hafta başlanacaktır. İlâve edildiğine göre Lord Pert, Romaya B. Çano ile yapacağı müzakerelede takip edeceği hattı hareket hakkında B. Çemberlayn ve Lord Halifax tan almış olduğu talimat ile mücehhez bulunduğu halde avdet etmiştir.

Londra, 7 (A.A.) — Taymis gazetesinin Roma muhabiri, İngiliz büyük elçisi Lord Pert ile hariciye delegesi B. Ingramın Romaya muvasalatlarını haber verirken, İngiliz - İtalyan görüşmelerinin hafta ortasından evvel başlayacağını yazmaktadır.

imlâ meseleleri :

Yabancı isimlerin
imlâsı

Yazan : Hakkı Süha Gezgin

Yabancı adların yazılışı davası, "is- mail Müştak Mayakon,, un bir makale- sine yeniden alevlendi. Münevverleri - miz arasında zaten bu mesele bütünü- sönmüş değildi. Zaman zaman, küçük vesilelerle parlayan bir kıvılcım, bütün fikirleri tutuşturur, kalem sahibuerimi- zi ikiye ayırır.

Ne yazık ki, bu münakaşalar, gün - lerce, haftalarca sürdüğü halde şimdi- ye kadar bir neticeye vardıgı görülme- miştir. Bence, işe karışanların çok ke- re günlük hâdiselerden ilham alan fır- racılar oluşu, bu neticesizliği doğuru- yor. Aramızda davayı, kendi meselesi yapan ve son fikir mahkemesinden kendi düşünüşünün hakkını koparan bir kimse olsaydı, elbette bir imlâ me- selesi, böyle sürüklenip gitmezdi.

Bugün, münevverlerimiz arasında bu iş, birbirine taban tabana ters iki anla- yış doğurmuştur. Bir kısmı :

— Yabancı isimleri kendi dillerinde- ki şekilde yazalım. Diyorlar. Sonra, ni- çin bu iştekte bulduklarını şöyle anlatıyorlar

1 — Yabancı adların imlâsına do - kunmamalıyız. Çünkü onların söyle - yişleriyle yazılışları arasında farklar var- dır. Biz, böyle bir adı eğer kendi oku- duğumuz şekilde yazarsak, kimseye dergamız anlatamayız.

2 — Sonra bütün lâtîn harflerini kabul edenler bu kaideye bağlanmış - lardır. Biz de bu zümreye girince, ay- nı kaidâyı benimsemeliyiz.

3 — Söylenişte bir öyle isimler var- dır, ki imlâları başka başka yazılırlar. Bu imlâ ayrılığı, dilin zenginliği sayı- lir. İsim bolluğunu doğurur.

Dikkat edilirse, bunların hepsi baş- kalırlar. Tabii karşılıksız birer taah- hüttür.

Başka dile hiç bir hak vermeden, yalnız kendi kutsallığını korur. Bu, ka- pitülasyonların bir nevi dilde görü - nüğü gibi de düşünülebilir.

Niçin Biron yazıp Bayron okuyalım? Yahut Şekspir diye söylenen bir adı Sihakespeare şeklinde yazalım. Halk şöyle dursun münevverler arasında bi- le bir çok isimler yanlış telâffuz edil- miyor mu?

"Lârusfuko,, yu "Lârusfokolt", "Beykin,, i "Bakon,, diye söyliylenler az mıdır?

Rıza Tevfik "Bakon,, diye yazardı. Rahmetli Baha Tevfik, "Beykin,, oku- nur diye düzeltmişti.

Aslındaki imlâ, mademki bize adm nasıl okunacağını bile öğretmiyor, o halde neden bu kadar ezberciliğe kat- lanalım?

Bunu öteki taraf, belki imlâyı oldu- ğu gibi muhafaza için bir sebep diye öne sürecektir, fakat faydasız bir teklifin müeyyidesi nedir?.. Nasıl kabulü iste- nebilir? Fransızlar, İngilizler bizim i- simlerimizi, bizim söylediğimiz şekilde mi yazıyorlar? "Andre Jid", "Osman,, r "Atman,, diye yazıyor mu? Aransa, kim bilir daha neler bulunur. İsimler üstünde nihayet milletlerin de bir dam- ga hakkı kabul edilmek gerektir. Nete- kim biz kabul etmesek te o, kendiliğinden, kimseye sormadan bu işi yapıyor. Frenkler, "Aleksandr,, derler, biz "is -

kender,, diye söyleriz. Batı dillerindeki "Daryüs", Şarkta "Dara,, dir. London, Londr demiyor "Londra,, diyoruz. "Pa- ri,, yi Paris okuyoruz. Has isimler şö- yle dursun istilâhlarla bile, yine milli renk ve dil, lehçe hususiyetleri göze garpar. "Psikoloji", aslında Psikoloji iken Almanlar psikoloji, İtalyanlar (Psikolocy), İngilizler bilmem nasıl telâffuz etmiyorlar mı?

Şu halde niçin biz de okuduğumuz gibi yazmalıyız? Burada bir tek zorluk hatıra gelebilir.

— Madem, ki isimhasların imlâla - ri ile okunuşları arasında farklar vardır. Doğru okunuşu nasıl bulup o doğruyu dilimize çevireceğiz?

Evet böyle bir zorluk vardır. Fakat bununla karşılaşacak adam ya muhar - rir, ya mütercim ve yahut da bir ilim mensubudur. Bunların hepsine tahkik yolları açıktır. Biraz zahmete katlanı- rak, doğruya kavuşabilir. Yok, eğer üstünde durduğu ad, eğer mutlaka ancak işitilerek bellenen cinsten ise varsa, yanlış söylensin. Onların isim- leri gökten inmedi ya?..

Başka dillerin imlâ hususiyetleriyle has isimlerine verdikleri zenginliği ko- rumak da sanırım, ki bize düşmez. "Ribo,, lar kaç türlü yazılırsa, yazıl - sın biz hepsini "Ribo,, diye söylediği- mi gibi yazacağız.

Bu isimler, yalnız "adres,, bahsinde bir ehemmiyet kazanırlar. Şayet onla- ra mektup yazarsak asıllarındaki imlâyı muhafaza ederiz. Bunu da onların im- lâlarına hürmetten, dillerine saygıdan ziyade mektubumuzun yerine varması için yaparız.

Yok eğer bu kısa yol hoşumuza git- miyorsa, o zaman karşımıza çıkacak zorluk dağları bir değil, bin olacaktır. Bütün dünyadaki has isimleri gösteren bir lûgat külliyyatı yapmak lâzım gele- cek. Bunların kaç ciltten ibaret olacağı- nı ise Allah bilir. İyisi mi okuduğumuz gibi yazalım. Bu kararı verince, belki dilimizin fonetik bakımdan noksan - ları da belirecek. Alfabemize yeni harf- ler alacağız. Bunu da ayrı bir kazanç olarak kabul edebiliriz.

HAKKI SÜHA GEZGIN

Portakaldan ne
olmaz

Portakal kışın en güzel bir meyva olduğu gibi, bütün diğer meyva yok - sulluğunu hissettirmeyecek derecede muhtelif işe yarayan bir nimettir...

Portakaldan ne olmaz ki! Dondur - masından tutun da reçeline, şerbetine, şaraplına, gazozlusuna kadar her tür - lü tatlı ve içki yapılabilir.

Size bugün portakalı dondurarak ya- pılan güzel bir soğuk ve pelteli tatlıyı tarif edeceğiz:

Bir litre suda 350 gram şeker erite- ceksiniz ve buna bir iki dakika soğuk suda bırakılmış 12 tabaka jelâtin ilâve edeceksiniz. Sonra, iki portakalla bir limonun suyunu alırsanız şekerli ve jelâ- tinli suya kırsunuz. Aynı suya 3 yu - murtanın beyazını, bir müddet yarım bardak su içinde döğdükten sonra, ka- tarsınız. Bunların hepsini hafif bir ateş üzer ne koyar, mayi kaynamağa başla- dığı zaman kabı ateşin kenarına çeker- siniz. Burada, su kaynadığı görülme - den, içinden ısınacaktır.

Mayi bu vaziyette on beş dakika ka- dar kalır. Sonra alır, bir bez süzgeçten süzersiniz. Süzülen mayinin billûr gibi berrak olması lâzımdır.

Bu mayi derhal geniş bir tabağa dö- ker ve soğumağa bırakırsınız. Sofraya çıkaracağınız zaman, tabaktan kolayca alınması için, tabağın altını sıcak bir suya daldırırsınız.

Bu "Portakal peltesi,, güzel bir tatlı-

Karabükte ku-
rulan çelik
fabrikaları
inşaat direktörü ile
mühendisler ingil-
tereden döndü

Karabükte kurulmakta olan çelik ve demir fabrikaları inşaat direktörü Hopkinson ile mühendislerden Selvey, Muin ve Hiyuz İngiltereden şehrimize gelerek Karabüke gitmişlerdir .

Direktör Hopkinson, mensup oldu- ğu "Brassert,, müessesesine Karabük inşaatı etrafında izahat vermek üzere bir ay kadar önce Londraya gitmiş - leri.

Direktör, Hopkinson ve arkadaşları yeni talimatla gelmişlerdir.

Baharda Karabüke yeniden mühen- disler celbedilecektir. Bu suretle bu - gün 70 kadar olan mühendislerin sa - yısı 130 - 140 ı bulacaktır. Havalar i- yilesmekte olduğu cihetle, Karabük inşaatının daha sürat peyda edeceği umulmaktadır. Yeni teçhizat sipariş edilmiştir. Brassert direktörlerinden Makenzi ile Mayls da önümüzdeki ay- lar içinde şehrimize gelerek Ankaraya ve sonra da Karabüke gidecekler ve inşaatı yerinde tetkik edeceklerdir.

Karabükte iş hacmi artmakta oldu- ğundan alman işçilerin de sayısı arta- caktır.

Deri fabrikaları-
nın vaziyeti
Kontrol işini yapan
heyet çalışmalarını
bitirdi

Şehrimizde deri fabrikalarının vazı - yetlerini tetkik eden heyet çalışmala - rını bitirmiş, raporunu hazırlamıştır.

Öğrendiğimize göre; 5 beygirden fazla kuvvei muharrike kullanan deri fabrikatörleri kendilerinin muamele ve istihlâk vergileri vermeleri dolayısıyla muamele ve istihlâk vergisi vermeyen ve 5 beygirden fazla kuvvei muharrike kullanan küçük deri fabrikaları yanın- da derilerini daha fazla fiate mal et - mekte olduklarını iddia etmektedirler.

Verilen malûmata nazaran Türkiye- de ve en fazla İstanbulda Yedikulede olmak üzere 600 kadar küçük deri fa- rikaları vardır. Büyük deri fabrikaları ise bugünkü vaziyete göre ancak 20 - 30 arasındadır.

Küçük deri fabrikalarının bu arada iddia ettiklerine göre büyük deri fa- rikaları rekabeti karşısında bütünü- boş durup hiç bir şeye baş vurmamış değillerdir. Yalnız büyük deri fabrika- törleri fabrikaları bir kaç kısma ayırıp bu suretle muamele vergisinden kaç - mışlardır.

Şehrimizde deri fabrikalarını geze - rek ve ayrı ayrı kendileriyle konuşarak tetkikler yapan heyet hükümetten bu hususta bir karar verebilecek ehemmi- yetli malzeme hazırlamıştır.

Sanayi umum müdürlüğünün vere - ceği karara bütün deri fabrikatörleri intizar etmektedir.

Kızı — Kocam geceleri geç geliyor diye neye darlıyorsun?

Babası — Darılmıyorum. Biraz da- ha geç kalsa da gelirken bari sabah- teyin çıkan gazeteleri alsaydı gelse diye-

İngiltere

İtalyayı Almanyadan
ayırabilecek mi?

İngiliz siyasisi Vinston Çurçil İngilterenin son takip ettiği siya- set hakkında bir makale neşretmiştir. Eski nazır, bu malâle- sinde, bilhassa İngilterenin İtalya ile giriştiği temaslardan bahs- ediyor ve diyor ki:

Lord Pertin (İngiliz elçisinin) Ro- mada Kont Çiano ve belki de B. Musolini ile yapacağı görüşmelerin neticelerini beklememiz lâzımdır. İtalyan diktatörünün muzafferiyeti dikkate şayandır. Bir sıçrayışta ümit siz bir müşkül vaziyeten öyle bir va- ziyete geçti ki şimdi İngiliz ve Al- man hükümetleri kendisile anla- şmak istiyorlar. Çemberlayn de, Hit- ler de onun dostluğunun kazanmak istiyorlar. İngilizler onunla görü- şmek üzere. Hitler de yakında biz zat Romaya gidecek. Tarihte bu ka- dar güzel bir blöf misali yoktur.

Fakat henüz son söz söylenmiş değildir. Çok geçmeden Mister Çem- berlaynın Musoliniyi Hitlerden ayrı- mak ümidi hakikat olacak mı olma- yacak mı anlayacağız. Bu ümit ha- kikat olmazsa Musolininin bize vere- ceği hiçbir şeyin en ufak bir değeri bile yoktur.

İspanyadan 10.000 veya 20.000 İtalyan askerinin çekilmesi, hükü- metçiler tarafından gönüllülerden ayrı adet de asker çekildiği takdirde, Frankonun işine daha fazla ya- rayacak bir netice verecektir.

İtalyan imparatorluğunun İngil- tere tarafından tanınması, Musolini- nin karşısına çıkan meseleri hiç de halledecek değildir.

Trablustan bir iki alayı geri çek- mek ve Bari radyosunun propagan- dasını kesmek İngiltereye ancak bir zaman fayda verecek, sonra tekrar vaziyet değişecektir.

Musolininin istediği şey, paradır. Kendisine para bulmak da kolay bir iş değildir. İngiltere hükümeti, bu- nun için, bir istikraz projesini Avam kamarasına çıkarmakta tereddüt edi- yor. Yine bunun içindir ki Başvekil İtalya ile derhal müzakerelere giriş- mek istemiştir.

Musolini Hitlerden ayrılmayı ve Fran- sa ile İngiltere tarafına geçip Avus- turyanın istiklâlini müdafaaya yar- dım etmeyi kabul ederse kazanç şü- phesizdir. Fakat, acaba netice böyle mi çıkacak? Çok geçmeden öğrene- riz.

Beş yıllık
Müdafaa
plânımız

Ankara, 7 (Telefonla) — Beş yıllık Millî Müdafaa plânının tatbiki için, hükümet Meclisten, fevkalâde tahsi - sat isteyecektir. Bu hususta, Meclise yakında bir kanun lâiyhası verilecek- tir.

Bir İtiraza Arzuhal Encümeninin
Kararı

Ankara, 7 (Telefonla) — Meclisin bugünkü toplantısında, Refik İncenin 1099 numaralı kararına yaptığı itiraza karşı encümen mazbata muhar- riri ile itiraz sahibinin ve Millî Müda- faa ve Maarif Vekillerinin cevabı din- lenmiştir.

Neticede arzuhal encümeninin Mil- li Müdafaa Vekâletinin noktalarını teyid eden kararı kabul edilmiştir.

Çoruh kurtuluş bay-
ramını kutladı

Artvin, 7 (A.A.) — Çoruhun kurtu- luş günü olan bugün, köylerden gelen birçok vatandaşın iştirakiyle heyecan- li bir surette kutlanmıştır. Asker ve mektepliler, kurumlar tarafından bir resmigeçit yapılmıştır.

Bugün ayrıca da ağaçdikme bayra - mı olarak da kabul edildiği için halk İnönü meydanına gitmiş ve geniş mik- yasta ağaç dikmiştir.

Gece bir feneralayı ve belediye tara- fından da bir zıvafet verilmiştir .

Çurçilin makalesinde bahsettiği Lord Pert

Büyük bir tayyare
kazası

Yeni Delhi, 7 (A.A.) — Er - Frans kumpanyasına ait muazzam bir tay- yare Datia devleti arazisinde yere dü- şerek parçalanmıştır.

Bu sabah Havaiden kalkıp garbe doğru gitmekte olan bu tayyarenin mürettebatıyla yolcuları kâmilan öl - müşlerdir.

Bir yangında iki
çocuk yandı

Çorum, 7 (A.A.) — Şehre iki mil mesafede Beydeli köyünde çıkan yan- gında bir ev tamamen yanmış ve içi- nde bulunan aileden iki çocuk kurtarı - lamıyarak ölmüştür. Anası ile bir çö- cuk da ağır yaralı olarak kurtarıla - bilmiştir.

Ren'in işgali yıl
dönümü

Berlin, 7 (A.A.) — Gazeteler, Al - manyanın askeri hâkimiyetinin tekrar tesis tarihi olan 7 martın yıldönümünü kutlamakta ve gayri askeri Ren mim - takasının Alman ordusu tarafından tekrar işgalini uzun uzadıya meserret- le mevzu bahis etmektedir .

KURUN

ABONE TARİFESİ

	Memleket içinde	Memleket dışında
Aylık	95	155 Krş.
5 aylık	260	425 "
6 aylık	475	820 "
Yıllık	900	1600 "

Tarifesinden Balkan Birliği için ayda otuz kuruş düşülmüştür. Posta birliğine gir- meyen yerlere ayda yetmiş beşer kuruş zammedilir.

Ahona kaydını bildiren mektup ve tel- graf ücretini, ahone parasının posta ve- ya banka ile yollama ücretini idare ken- di üzerine alır .

Yeniden 5 ahone yazan veya 5 ahone birden yazılanlara, mekteplerle köy oda- larına ayrıca tenzilat yapılır.

Türkinenin her posta merkezinde KURUN'a ahone yazılır.

Adres değiştirme ücreti 25 kuruştur .

Geçmiş Kurunlar :
15 sene evvel
bugün

Sabık hanedan azasının hudat haricetne ihracı kararının iltihazını müteakip bütün saraylarda başlayan eşya satış büyük ih- tikâr furûdıkları ile devam etmektedir.

Dünkü müzayedelerin en mühimi ceri- ye sarayında yapılmış, bu dairenin bütün eşyası 9500 liraya satılmıştır.

KURUN

GÜNDELİK SİYASİ GAZETE

Gazetemize gönderilen yazılar gazete- ye girmek için ise zarfının köşesine (ga- zete) kelimesi yazılmalıdır.

Karşılık isteyen kurular mektuplarını 10 kuruşluk pul koymalıdır.

Basılmayan yazılar, ger göndermekten küymetsiz yollanmış mektupların içine konulan paraların kaybolmasından iş- lar olamaz çıkar yazılardan dolayı direktör ük. üstüne soru sorgu almaz.

Günlü geçmiş sayılar 10 kuruştur

Gazetemizde çıkan yazıların isimlerini her hakkı saif kendisi içindir.

Şehir Haberleri

15000 dilsiz için

Kültür bakanlığı muhtelif vilâyetlerde okullar açacak

Son yıllarda ilk tahsil çağına gelmiş fakat dilsiz oldukları için okullara alamayan 15 bine yakın yurttaş vardır. Bu yurttaşlara ilk tahsil bilgisini verebilmek için muhtelif vilâyetlerde dilsiz okullarına ihtiyaç hissedilmektedir. Şimdiye kadar yalnız İzmirde bir dilsizler okulu kurulmasına çalışılmış ve muvaffak olunmuştur. Fakat bu okulun talebe kadrosu ancak 20 - 25 arasındadır. Halbuki 15000 dilsiz çocuk okul çağındadır. Diğer taraftan İstanbul dilsizler cemiyeti bir okul kurmaya çalışmış ise de bu teşebbüsü muvaffakiyetle neticelenmemiştir. Öğrendiğimize göre şimdi Kültür bakanlığı meşgul olmaya başlamıştır. Bu yurttaşlar için de okul açacak ve onlara türlü tedris usullerile ilk tahsil bilgisi verilecektir.

YENİDEN ORTA OKUL ÖĞRETMENİ ALINIYOR

Kültür Bakanlığı bu yılki orta okul öğretmen ihtiyacını karşılamak üzere yine ilk okul öğretmenleri arasında bir imtihan açmaya karar vermiş ve imtihan günlerini dün bütün kültür direktörlüklerine bildirmiştir. İmtihana girmek isteyen ilk okul öğretmenleri birer dilekçe ile Kültür direktörlüğüne müracaat edeceklerdir. Türkiye 15 Haziranda, Tarih Coğrafya 16, Riyaziye 17, Fen bilgisi imtihanı da 18 Haziranda olacaktır.

EGİTİM KURSLARINA GİDECEK EKSPERLER

Bu yıl Türkiye'nin muhtelif vilâyetlerinde köy öğretmeni yetiştirmek için bu kursları birer ilk tedrisat inspektörleri idare edecekler. Şehrimizde üç ilk tedrisat inspektörü bu işe tayin olunmuştur. İki Kastamonuda açılacak kurslara gideceklerdir. Gidecek inspektörler B. B. Süleyman Edip, Cemal ve Muharremdir.

YÜKSEK TEDRİSAT DİREKTÖRÜ

Şehrimizde bulunan yüksek tedrisat direktörü Bay Cevat Üniversiteye giderek Üniversite büttüsü etrafında rekabetle görüşmüştür. Bay Cevat bugün veya yarın Ankara'ya dönecektir.

ECNEBİ OKULLARDAKİ AHLAK DERSİ

Ecnebi okullarında okuyan Türk talebeleri bu okullarda okutulan ahlak derslerine girmeyeceklerdir. Bu derslerde başka ödevlerle meşgul olacaklardır.

Amerikanın yeni Berlin sefirine Hitlerin sözleri

Hitler Nasyonal Sosyalizm aleyhine sonra yeni Dod'un geri çağırılmasından Wilson'u kabul ettiği sırada özümü söylemiştir: "İki memleket arasında dostane müasebatı kuvvetlendirmek yolunda bana karsılığım. Ben ve Alman hükümeti de aynı emellerin peşinden gidiyoruz."

BELEDİYE İŞLERİ

TRAMVAY ŞİRKETİ ŞUBAT TAKSİTİNİ YATIRDI
Eminönü meydanının istiklâkine tahsis edilen bir milyon yedi yüz bin liranın Tramvay şirketi tarafından ödenmesine devam edilmektedir. Şubat taksiti de evvelki gün Cumhuriyet merkez bankasına yatırılmıştır. Bu sene sonuna doğru para tamamen tahsis olacaktır.

EL ARABALARI

El arabalarının bir tipte olması etrafında belediye iktisat müdürlüğüne yapılan teklifler daimi encümene ve-

Encümen yakında bu hususta bir karar verip tasdiki için şehir meclisine sevkedecektir.

SEBZE HALİNE İLAVE EDİLECEK KISIM

Kerestecilerdeki sebze haline ilâve edilecek halin ihale olunduğunu yazmıştık. Mutemet bütün hazırlıkları bitirdiğinden ve inşaat mevsimi de girdiğinden bu ay zarfında binanın temeli atılacaktır. 29 Teşrinievvelde kadar binanın yetiştirilmesine çalışılacaktır.

ŞEHİR MÜTEHASSISI PROST GELİYOR

Nisanda Üsküdarın imar projesini hazırlıyacak olan fransız şehir mütehasısı Prost'un, bu ayın on beşine doğru şehrimize gelmesi beklenmektedir.

KONFERANSLAR:

TÜRK EDEBİYATINDA İSTANBUL

Bu akşam saat (20,30) da Eminönü Halkevi merkez salonunda Haydarpaşa lisesi Edebiyat muallimi Muvaffak Benderli tarafından umuma (Türk Edebiyatında İstanbul) mevzulu bir konferans verilecektir.

MÜTEFERRİK:

KINACIYANIN EMLAKI RESMEN HAZİNEYE GEÇİYOR

Firari Ermeni Kinacıyanın emlakı devletin tasarrufuna geçmişti. Fakat üç sene evvel Londrada bulunan Kinacıyanın varisleri hazine aleyhinde bir dava açarak firari olmadıklarını ve pasaportla seyahate çıktıklarını, mallarının kendilerine ait olduğunu iddia etmişlerdi.

Mahkeme ise iddialarını gayri varit görerek reddetmiş bulunuyordu. Bununla beraber Kinacıyanın varisleri evvelâ mahkemei sonra da şürrayı devlete baş vurmışlardı. Şürrayı devlet de yaptırdığı tahkikat ve müddelerin İngilterede bulunması hasebile İngiltere ile yapılan muhaberât neticesinde firarilerin hiç bir suretle pasaportla gitmedikleri kanaatini hasıl ederek mahkeme kararını tasdik etmiştir.

Önümüzdeki Cumartesi'den sonra emlak resmen hazineye intikal edecektir. Emlağın bugünkü değeri 800.000 lirayı aşmaktadır.

ALTIOK GENÇLER BİRLİĞİ TOPLANTISI

C. H. P. Altıok gençler birliği heyeti umumiyesi dün saat 14 te toplanmıştır.

Yapılan intihabat neticesinde; fahri reisliği: Necati Volkas, faal reisliği: Abdullah İnal, genel sekreterliği Naki Tezel, muhasipliği muzaffer Erökten, umumî kaptanlığa Süreyya Birol, idari işlerine Reşat İzer, yardımcı üyeliğe Nurettin Çağlayan seçilmişlerdir.

ODA UMUMİ KATİBİ ANKARADAN DÖNDÜ

Bir müddetten beri Ankara'da bulunan İstanbul ticaret ve sanayi odası umumî kâtibi Cevat Nizami şehrimize gelmiştir.

Cevat Nizami Ankara'da kaldığı müddet zarfında İktisat Vekâleti ile bazı meseleler üzerinde temas etmiş, odanın bugünkü vaziyeti hakkında istenilen izahatı vermiştir.

ELEKTRİK ŞİRKETİNDEN GERİ ALINACAK ÜÇ MİLYON İÇİN

Nafia Vekâletinin elektrik şirketinde yaptığı tekliflerden bazıları üzerinde ittifak edildiği malumdur.

Ezcümle elektrik şirketi, halktan fazla olarak aldığı üç milyon lirayı iade edeceği gibi 18 milyon liralık yeni tesisat yapacak ve sermayesini tesbit edecektir.

Elektrik şirketi idare merkezini temsil edecek iki murahhas, bu noktaları etrafıca müzakere edip bir netice almak üzere Ankara'ya gideceklerdir.

Sulh Bilançosu

Avrupaya her bakan büyük bir endişe duyuyor ?

Hem içten, hem dıştan buhran var

Yazan

Yunanistanın Milletler cemiyeti delegesi ve Paris elçisi
POLİTİS

Dost ve müttefik Yunanistan Milletler Cemiyetinde temsil eden Paris büyük elçisi Politis bugünkü Avrupanın belli başlı mühim şahsiyetlerinden biridir. Siyasi hayatta olduğu kadar ilim âleminde de tanınmış olan Politis bey nelmil sulh ve harp meselesi hakkında Pariste bir konferans vermiştir. Bu konferansa bir kaç gün sürecek bir tefrika şeklinde neşredeceğiz.

Beynelmil sulh meselesi hakkında bir konferans vermeğe karar verdikten sonra çok seyyal ve bugünün ziminlerini en çok meşgul eden bir bahse temas etmiş olduğumu düşündüm. Hakikaten 1937 senesi sonunda bir sulh bilançosu yapmak, işleri delicesine karışmış olan, hesapsız, kitapsız bir ticaret evinin muamelâtını bir bilanço'ya bağlamak kadar güçtür.

Beynelmil sulh meselesini tetkik ederken karşımıza çıkan elemanlar pek çok, bazan da birbirlerine zıddır. Benim gibi vazifesi itibarile ihtilâflı söylemeğe mecbur olan bir adam için bunları geliştirebilmeğe ortaya dökmek mahzurludur da. Bununla beraber yine hesap ve kitabımı yaptım. Bu bahis üzerinde bir konuşma yapmağa karar verdim.

Esasen sayın dinleyicileri bu meselede alâkadar eden cihet bilançonun teferruatı değildir.

Hâdiselerden müsbet ve menfi olanlar bir araya toplanınca dünya harbe-

doğru mu, yoksa sulhe doğru mu gidiyor ve sulhü temin etmek için ne yapmak lâzımdır? Mühim olan şey bu hususta bir hüküm ve karar vermektir. Böyle mühim bir suale cevap verebilmek için evvelâ, anlatmak istediğimiz şeyin mahiyeti ve şumülü hakkında anlaşmak lâzımdır.

— Hayret! Diyeceksiniz. Şimdi de sulhün tarifleri mi ihtiyaç görülmüyor; en eski tariflerden, hiç olmazsa Aristofanın sulh hakkında en güzel komedilerinden birini yazdığı gündenberi bu kelimenin manâsı iyice tarif edilmiş değil midir? Hem fikri, her zaman için, ruhumuzun en yüksek ve en kuvvetli arzusunu ifade etmemiş midir?

Ben de böyle bir sual sormağa mecbur olduğum için müteessirim. Bu suale hiç lüzum yok gibi geliyor. Fakat var. Çünkü öyle garip bir devirde yaşıyoruz ki, bugün en vazih mefhumlar bile son derece müphemleşmiş bulunuyor.

Eğer ara sıra büyük devlet adamlarının dünya siyaset vaziyeti hakkında ki nutuklarını okuyorsanız — ben muntazaman okurum — bilhassa iki şeye hayret etmişsinizdir.

Biri şu: Herkes sulhten bahsediyor. İşin farkında olmıyan biri bunları okuyunca:

— Hele şükür! Diyecektir. Kimse harp istemiyor.

Bu karein söyle düşünmekte de haklı var:

O halde yakında en büyük felâketle-

B. Politis

rin kopacağını öyliyerek herkesi neye telâşa veriyorlar?

Fakat, resmî nutuklarda herkes sulhe karşı büyük bir arzu ve hudutsuz bir sevgi gösteriyorsa da, insan derhal görüyor ki herkes aynı sulhten bahsetmiyor.

Bazıları için sulh şudur: Kimse gelip memnun oldukları bugünkü vaziyetlerini bozmasın. İstedikleri başka hiç bir şey yoktur. Onlar yalnız, herkesin, şimdilik nesi varsa onunla iktifa etmesini isterler.

Bazıları için, sulh bunun aksidir: Büyük bir değişiklik olması için hararetili bir arzu beslerler. Onlara göre, bu değişiklik, olmazsa muhakkak kuvvete müracaat lâzım gelecektir.

Yani, herkes için zeytin dalı sulhü temsil etmektedir. Fakat bazıları bu dalı güvercinlerin en beyazının, gagasında görüyorlar, bazıları da bir süngü ormanı üzerinde.

Sizde anlıyorsunuz ki, sulhün felsefede tarifinden çok uzağız. Bu tarife göre, sulh medeniyetin ileri bir şeklidir. Bu vaziyette, bi cemiyetteki fertler arasında olduğu gibi, dünyadaki milletler arasında da şiddete müracaat yerine sevgi, adalet ve müsavat hâkim olacaktır. Spinoza'nın "ruh kuvvetinden doğan fazilettir, dediği sulhten çok uzağız.

Bizim bahsedeceğimiz sulh bu ideal sulh değildir. Biz yalnız, harp olmadığı zaman manâsına gelen sulhü ele alacağız. Volterin sıhhat hakkında dediği gibi, bu, hiç bir iyi ümit vermeyen muvakkat bir haldir.

En bitaraf şekilde bakan bile, Avrupanın bugünkü vaziyetini bundan daha iki nesil evvelkile mukayese ettiği takdirde büyük bir endişeye kapılır.

Uzun müddet istilâ sahası olan Avrupa, bir an geldi ki, yayılma merkezi halini aldı ve dört asır müddetle, dünyaya hâkim oldu. On dokuzuncu asır Avrupanın en hâkim devrini kaydetmiştir. Avrupanın her cihetten altın devri olan bu asırdaki başlıca husus: yet büyük bir aksında beynelmileçilik ve milletler arasında pek nadir görülen bir istikrarıdır.

O devirler geçti şimdi. Bugün Avrupa hem içten, hem dıştan tam bir buhran halindedir.

Dıştaki buhran, Amerika ve Asya memleketlerinin, tabii zenginliklerini kendileri kullanmak istemelerinden ileri geliyor. "Renkli insanlar denizinin kabarması", denilen şey de bu neticedeki âmillerden bir diğeridir. Bu, Avrupayı müstemlekeleri cihetinden tehdit eden ve bütün beyaz ırk için iktisadî bakımdan pek yazık, askerî bakımdan da, şimdilik uzak bile olsa, pek vazih olarak görünen bir tehlikedir.

Uzun zaman evvel başlamış olan bu buhran 1914 harbi ile vahimleşmiştir.

Avrupa için müthiş tesirleri olan bu harp Birleşik Amerika devletlerinin ve

Perapalas arkasında üç kişinin ölümüne sebep olan Duvar kazası mahkemede

Geçen sene Perapalas otelinin arkasında Sular idaresinin borularını değiştirmek üzere yer kazılırken yol kenarında 6 metre yüksekliğindeki duvar yıkılmış Aziz, Şükrü, Abbas ve Kenan isiminde üç ameşe taş ve topraklar altında kalarak feci bir şekilde can vermişlerdi.

Müddeicumumilik tahkikatı neticesinde Sular idaresinin mühendis ve müfettişi Macit suçlu görülmüş, ve ağır ceza mahkemesine verilmiştir.

Bu idarüşmaya dün sabah bakılmıştır. Suçlu mühendis Macit faciayı şöyle anlattı:

— Su borularını değiştirmek için bir metre derinliğinde kazdığımız su yolunun yanındaki duvarın arkasında, gardenbar ve şehir tiyatrosunun lâğmaları varmış. Bu lâğın duvar arkasında olduğu için farkına varamamıştım. Duvar biriken pislik ve sularla çürüdüğü için ansızın çökmüştür.

Duvar yıkılırken ben yoktum; bütün İstanbul mntakası işlerine baktığım için orada bulunmak imkânı da yoktu. Ayrıca o gün şiddetli bir fırtına da vardı. Bu, duvarın sallanmasına sebep olmuştur.

Suçlunun sözlerinden sonra belediye heyeti ve baş mühendisliğinden gelen

arkasına fazla toprak yığıldığı ve bu toprağın yıkılmağa da oldukça tesiri bulunduğu, mühendisin evvelce keşifte hatâ yaptığı yazılıyordu.

Suçlu mühendis Macit buna şiddetle itiraz ederek:

— Ben burada vaktile keşifte bulunmuşum. Fakat o zaman duvarın arkasında beş buçuk metrelik böyle bir çukur olduğunu nereden bilecektim; demmiştir.

Şahitler gelmemiştir; mahkeme, kendilerine tebliğat yapılmak üzere duruşmayı başka bir güne bıraktı.

EŞYA ÇALMAKTAN SUÇLU KADIN SERBEST BIRAKILDI

Beraber oturduğu Necatinin evinden eşyalarını çalarak kaçan Meryem isiminde bir kadın dün ikinci sulh ceza mahkemesinde sorguya çekilmiştir.

Meryem:

— Necati bana bakmıyordu. Halbuki ben hizmetçilikle kazandığım parayı ona yediriordum. Buna mukabil onun bir yorgan ve iki kravatını aldım. Ama yorgan müşterektir. Parasının yarısını ben vermişim; kravatlarını da iade ettim; hiç bir şey çalmış deliğim; demmiştir.

Neticede Meryem serbest bırakılmış, evrakı müddeicumumiliğe gönderilmiş

SON HABERLER

Silahlanma meselesi görüşülürken

İngiliz Başvekilinin nutku

Gelecek sene silâh masrafı çok daha fazla olacak

"Milletler cemiyetinin dostuyum. Ne Faşist, ne Nazi, nede Bolşevik taraftarıyım..."

Londra, 7 (Husust) — Bugün Avam kamarasında silâhlanma programı hakkındaki müzakerelere başlanmış ve Başvekil Çimberleyn, bu münasebetle bir nutuk vermiştir.

Başvekil, İngiltere için silâhlanma - nın zaruret olduğunu, her harbi kazanmak için hazırlıklı bulunmanın lâzım geldiğini söylemiş ve silâhlanma programının heyeti umumiyesini şöyle tarif etmiştir:

1 — Memleketi müdafaa etmek,
2 — Memleketin yiyecek ve iptidai madde ihtiyaçlarının temini için zarurî olan ticaret yollarının hürriyetini garanti altında bulundurmak,

3 — Bir harp takdirinde, İngiltere - nin müttefiki olan devletlerle, bunun topraklarını müdafaa için teşriki mesai etmek, ve her şeyden evvel İngiltere - nin müdafaasını temin etmek zarureti altında ısrar etmiştir. Bu cihet hükümetin müdafaa siyasetinde esastır.

Başvekil silâh masrafının fazla görülmesine işaret ederek demiştir ki:

"1939 - 1940 seneci masrafları bu senekinden çok daha fazla olacaktır. Mezkûr sene de azamisini bulmayı temenni ederiz. Fakat artma veya eksiltme hâdisata bağlıdır. Katî olarak bir şey söyleyebiliriz ki, o da şudur:

"Daha geçenlerde masraf olarak derpiş ettiğimiz bir milyar 500 milyon İngiliz lirasının daha şimdiden ehemmiyetli bir tarzda gayrikâfi olduğu anlaşılmıştır.

Bu rakamın ne olacağını söyleyebilmek için daha erkendir. Fakat meclisiniz, pek korkarım, esaslı bir tezyüdü beklemek zaruretinde kalacaktır. Bu rakamların ehemmiyeti hakkında meclisinizi iknaa lüzum görmüyorum..."

İngiltere ve diğer devletler

"Dünyada olup bitenlere karşı alâkasızlık gösteremeyiz. Her hangi bir noktada çıkan kavgaya umumî bir ihtilâfa yol açabilmek istidadında oldu mu bizim için fevkalâde ehemmiyet kesbeder. Binaenaleyh diğer memleketlerin işlerine karışmak veya oralarda entrikalar çevirmek aklımızdan geçmemekle beraber kuvvete veya tehdide müracaat edilecek yerde sulh yolu ile ihtilâfların halli lehinde arastıra sesimizi yükseltmemiz lâzım geldiği kanaatindeyiz..."

Milletler Cemiyetinin dostuyum

Başvekil muhalefetin ademi itimat takririni tenkit ederek demiştir ki:

Tecviz olunmıyacak bir siyasetten bahsediliyor. Bilâkis iddia ediyordum ki, ben Milletler Cemiyetinin ondan bahşedenlerden bir çoğundan daha ziyade dostuyum. Milletler cemiyetini hakikî bir dünya cemiyeti haline koymak için çalışanlar, ona bugünkü vaziyette kabiliyetinin üstünde vazifeler vermek isteyenlerden her halde daha ziyade hizmet ediyorlar.

Bugün hangi küçük devlet büyük bir komşusunun istilası tehlikesi karşısında müdafaasını Milletler cemiyetinden bekleyebilir? Bu sualime muhalefet azası arasında cevap verebilecek tek bir kişi varsa meydana çıksın. Bu millet, onun lehinde bir muhafız ve hamî olarak hareket edecek ve sulhü koruyacaktır.

Diğer kıtalarda, az çok her yerde, sanayi müesseseleri çoğalınca Avrupa - nın milletler arası mübadeledeki yeri zayıflamıştır.

Bundan başka, büyük harp, Avrupa - nın, renkli kavimler, bilhassa Asyahlılar üzerindeki nüfuzunu kırmıştır. O zamana kadar, bu kavimler Avrupa egemenliğinin sağlamlığı ve üstünlüğü hakkında bir imana sahiptiler. Bu iman

kuvvetli dostları olabilir. İşte o kadar, Fakat küçük devletleri sulhün bulunmadığı yerde sulh vardır diye çknaa çalışmakta fayda nedir?

Ne Faşist, ne Bolşevik...

İspanya meselesinde muhalefet, onun fikirlerine iştirak etmediğim için beni diktatörlere temayül etmekle itham ediyor. Fakat ben diktatörlerin hüküm sürdüğü memleketleri hesaba katmak mecburiyetindeyim.

Oralarda mevcut rejimlerin diğer memleketlerdeki tesirleri itibarıyla bizi alâkadar eder. Ne naziliğe, ne faşistliğe ve ne de bolşevikliğe hiç bir temayül

lüm yoktur. Çünkü bunların hepsi benim kafamda kök salmış olan zihniyetle telif götürmeyen şeylerdir; benim siyasi imanım ferdin hürriyetidir. Ben, fikir, söz ve hareket hürriyetine iman etmiş bir adamım ve bence bunlar olmadıkça hakikî demokrasi olamaz.

Demokrasinin muhafazası ki, hürriyetimizin korunması demektir. Mücadele edeceğim ve zannedirim ki, büyük Britanya milleti de benimle beraber mücadele edecektir. Ve yine zannedirim ki programımızda takip ettiğimiz yol korkunç savaş zaruretinin önüne geçecek en emin vasıttır..."

Moskovadaki muhakeme devam ediyor

Suçluların hareketleriyle

Rusyanın müdafaa kabiliyeti baltalanmış

Moskova 7 (A.A.) — Sovyetler birliği yüksek mahkemesinin bu sabahki celsesinde Buharinin isticvabına devam olunmuştur.

Maznun suçlarını sulkast teşebbüsü hakkında izahat vermiştir. Bunlar Kremlinin işgalini ve Sovyet rejiminin yıkılmasını hazırlıyorlardı. Buharin ve Rikofun idaresi altında şimali Kafkasya ve Siberyadaki çiftlik sahiplerinin oralara gönderilen Lismont, Slepko ve Yakovenko tarafından isyan hareketleri tertip edilmiştir.

Buharin, müddeumuminin suallerine dolambaçlı yollarla cevap vermemiş, fakat Rikof, çiftlik sahiplerinin isyan hareketlerini hazırlamak yolunda suçlarını şimali Kafkasyaya gönderilen ajanlar vasıtasıyla ecnebi memleketlerde bulunan kazak ve beyaz Rus mültecilerle irtibat peyda ettiklerini söylemiştir.

Buharin, Karahanla Alman faşistleri arasındaki müzakerelerden haberdar olduğunu inkâra teşebbüs etmiştir. Bu müzakereler Rusyanın, Ukranyanın ve diğer yerlerin Rusyadan ayrılmasını istihdaf ediyordu. Bununla beraber Buharin suçlarının komşularını Karahana bildirmiş ve onun da bunları tasvip etmiş olduğunu itiraf etmiştir.

Bundan sonra mahkeme, Buharin, Rikof ve Şarangoviçin ifadeleriyle şunu tesbit etmiştir ki, suçlar grubu, Biyelo Rusyada Gobodet, Çervi, akof ve Şarangoviçin faaliyetleri ile Polonya casus teşkilâtlarının direktörleri casusluk işleriyle uğraşmışlar ve memleketin müdafaa kabiliyetini baltalamışlardır. Bu hususta Biyelo Rusyada iş başına kendi adamlarını geçirmişlerdir. Maznun Rikof, suçlarını Biyelo Rusyayı Polonyaya davet etmiş olduklarını itiraf etmiştir.

Buharin ve Hocaef karşılaştırmışlar ve Buharinin Hocaefe suçlar bloku ile Alman faşistleri arasında bir anlaşma mevcut olduğunu bildirdiği ve Hocaefi de İngilizlerle mümasil bir anlaşma yapmaya me-mur ettiği anlaşılmıştır.

Yine Buharinin isticvabından an-

hafili ile müzakerelerde bulunmuş ve mezkûr Alman mahfilinin şu şartlarını suçlulara bildirmiştir:

Almanlara, Rusyadan bazı parçaları verilmesi. Fransa ve Çekoslovakya ile olan karşılıklı yardım paktlarının feshi ve Almanya ile askerî bir ittifak akdi.

Suçlular bu şartları kabul etmişlerdir.

Buharin ve Rikof yine ifadelerinde itiraf etmişlerdir ki, Sovyet rejimini devirmek için memleketin hudutlarını Alman ordularına açık bırakılacaktır.

Buharin müddeumuminin suallerine cevaben casusluk etmediğini söylemiştir. Rikof, Biyelo Rusya grubunun başında Çepviakof olduğu halde ve bizzat kendisi ile Buharin ile irtibat halinde Polonyalılarla casusluk yaptıklarını itiraf etmiştir. Buharin bunu inkâr etmek istemiştir. Fakat, Rikof ısrar etmiş ve demiştir ki:

"Buharinin casusluklarından haberi vardı ve bunu biliyordu... Bunun üzerine müddeumumî şöyle demiştir:

"Bütün bu ifadelerden şu netice çıkarılabilir ki, gerek Rikofun, gerek Buharinin mensup oldukları grupun casusluk işleriyle de meşgul olduğu aşikârdır. Her iki maznun bunu kabul etmiştir.

Bir Şahidin Söyledikleri

Moskova, 7 (A.A.) — Bu sabahki celsede şahit olan Bayan Yakovleva dinlenmiştir:

1918 denberi solcu komünistlerin arasında bulunmuş olan bayan Yakovlevanın ifadesine göre, grupun şefi olan Buharinin muayyen bir planı vardı: Sovyet idaresini başta Lenin olmak üzere devirmek, Lenini, Stalini ve Syerdlofu tekfir edip öldürmek ve solcu komünistlerle ihtilâci sosyalistlerden mürekkep bir hükümet kurmak.

Bu program Buharin tarafından Moskova mintakası parti bürosunun bir toplantısında izah olunmuştur.

Fakat solcular mağlûp olup ta Lenin taraftarları muzaffer çıkmış Buharin, bu hattın ilerisi için fena olabileceği söyleyerek bayan Yakovlevadan zaptın dosyadan çıkarılarak yakılmasını istemiştir ve bu zabut ta o zaman dosyadan

Et meselesinde yeni kararlar verilecek

Şehir meclisi yarın fevkalâde olarak toplanıyor

Vali ve Belediye reisinin beyanatı

B. Muhiddin Üstündağ

Şehir meclisi yarın saat on dörtte fevkalâde bir toplantı yapacaktır. Bu toplantıda et meselesi hakkında yeni kararlar verilecektir.

Vali ve Belediye reisi B. Muhiddin Üstündağ dün bu hususta şu beyanatta bulunmuştur:

— Şehir meclisinin toplanması, belediye ile toptancı kasapların elbirliği yaparak şehirde inkişafa başlayan istihlak ile mütenasip olacak derecede vaktında kasaplık hayvan yetiştirmek için muhtaç olduğumuz kararları almak maksadına matuftur.

Tahsisat, ve icap ederse bir istikraz veya avans almak üzere meclisten salâhiyet isteyeceğiz; ticaret yapmak için karar alacağız.

Yerli Antrenör yetiştirme kursunda

Ankara 7 (Telefonla) — 1 martta açılmış olan yerli antrenör yetiştirme kursunda ders verecek muallimler şunlardır: Antrenör Lider Neres, Ratkay, Vildan Aşır, Nizamettin, Ahmet Yazmanoğlu, Kerim Hüseyin, Niyazi.

Kursun çalışma programında, futbolun tarihçesi, umumî kaideleri, tekniği, antrenmanlar, Türk futbol sisteminin tesbit ve tamimi gibi dersler vardır.

ELEKTRİK ŞİRKETİ İLE NAFİA ARASINDA

Ankara 7 (Telefonla) — İstanbul elektrik şirketi mümessilleri yarın (bugün) şehrimize geleceklerdir. Elektrik şirketi mümessilleri, Nafia Vekâleti ile şirket arasındaki meseleler hakkında görüşecektir.

Memurlar Hakkında

Ankara, 7 (Telefonla) — Mülki memurların sicilleri üzerine tekaütlüklerinin icrası ve tezkiye vereceklerinin tanzimi hakkındaki nizamname yarın (bugün) mer'iyet mevkiine girecektir.

Küçük Sanatlar Ve "Zenaat," Kelimesi

Ankara, 7 (A.A.) — Kamutayda tetkik edilmekte bulunan bir kanun projesinde küçük sanatlar sözü yerine zanaat kelimesinin alınması hakkında Türk Dili Kurumundan Kamutayca veya hükümetçe mütalea sorulup cevap alınmış olduğu yolundaki sayıların aslı olmadığı Türk Dili Kurumu genel sekreterliğinden bildirilmiştir.

Habeş kralı tekzip ediyor

Londra, 7 (A.A.) — Necâşi, kendisi ile İtalya hükümeti arasında bir tesviye sureti bulunması imkânına müteallik olan sayıların kat'î surette tekzip etmiştir.

Yıldırım harp

(Üstyan: 1 incide.)

İstediği vakit büyük bir sürat ile hareket edecek zırhlı otomobillerden mürekkep askerî kıtalar teşkil ne girişmişlerdi. Bu tarzda makineleşmiş kuvvetlerin teşkilinden maksatları - Fransızların iddiasına göre - Fransa hududunkal iki mafe-no hattı arasındaki boşluktan bir gece baskın halinde geçerek büyük bir sürat ile Paris kapılarını tutmaktır. Bu tarzda hazırlanan makineleşmiş askerî kıtalar ile bilhassa harbin ilk günlerinde düşmana yıldırım darbesi vurulabileceğini hesap ediyorlardı ve hava kuvvetleri ile birlikte bu şekilde yapılacak bir harbe yıldırım harbi (Blitzkrieg) diyorlardı.

İşte İspanya dahil harbinde Franco cephesine gönderilen bu sistem harp vasıtalarının bir kısmı tahakkuk ettiremeyeceği anlaşılmıştır. Bunun başlıca sebebi ise zırhlı otomobillerdeki süratın harpte işe yarayacak derecede fazla olması ve bu sürati verebilmek için zırhlı kısımlarının hafif tutulmuş olmasıdır.

Bir kere bu harp vasıtalarının saatte elli kilometre sürat ile hareket etmesi nişan almağı ve hedefi görmeği imkânsız kılacak derecede zorlaştırıyor. Sonra bu derecede sürat temin edilebilmek için aletin zırhlı kısmı hafif tutulduğu için, zırhlı otomobillere karşı kullanılan topların güllerine mukavemet edemiyor. Nihayet bu türlü zırhlı otomobillerden mürekkep bir askerî kıta topçu ve piyade himayesine ihtiyaç göstermeksizin müstakil bir harp hareketi idare edebileceği tahmin edilirken bu da mümkün olmuyor. Yani zırhlı otomobillerden mürekkep askerî kıta hareket haline geçince mutlaka yine topçu himayesine ihtiyaç gösteriyor ve arkadan piyade kuvvetlerinin temizleme ameliyesi yapması icap ediyor.

Onun için Almanlar son zamanlarda bu türlü harp vasıtalarında yendi değişiklikler yapmaya başlamışlardır. Bu yolda değişiklik yapmanın ne demek olduğunu ise tabii izah etmeğe hacet yoktur. Demek ki bu zamana kadar yapılmış olan zırhlı otomobillerin hepsi bir tarafa bırakılacak, yapılan tecrübeler yeni evsafta yeni zırhlı otomobiller yapılacak, bunları yapmak için de yine mifyonlar sarfolunacaktır. Orduların makineleştirmek için ecnebi fabrikalardan silâh alan memleketler kendilerini bu vaziyete uydurmağa mecbur kalacak, onlar da daha evvel satın aldıkları zırhlı otomobil tiplerini değiştirmek için yine milyonlar sarf edeceklerdir.

Milletler arası silâhlanma yarışı bu şekilde devam ettikçe neticesi büyük bir dünya harbi olmasa bile birçok milletlerin iktisadi intihardan başka bir şey olabilir mi?

ASIM US

2 milyon dolar ve 2 senelik enek sarfile .. Tamamen Hindistanda çevrilmiş

RUDYARD KIPLING' in eseri NAZAR BONCUGU

filminde, sevimli SHIRLEY TEMPLE tamamen bambaşka bir rolde görünmektedir.

Shirley'in en büyük filmi...

Herkes için bir filmidir.

Bu akşam Sakarya Sinemasında

Başlıyor. Yerlerinizi evvelden aldırınız. Tel: 41341

Tarihte İnsanlar

KORKUNÇ

Tarihin korkunç ve zalim, dinin de mukaddes tanıdığı iki hükümdar

Vladimir ve Olga

Yazan: Niyazi Ahmet

OLGA, zalim hükümdar Igor ile evlendiği vakit ahali:

— Belki bu bir kurtuluş olur, demişlerdi.

Ümitleri, yeni kraliçenin kocasını halka daha iyi muamele sevkedeceği idi.

Fakat Igor, durmadan harbediyor ve milletini felâketlere sürükleyordu. Bizans ordusu bütün donanmasını, askerini mahavtıği halde tekrar harp için hazırlar yapıyordu.

Birgün, hükümdar tuzağa düşürüldü. Bu suretle halk derin bir nefes alabilecekti. Otuz iki sene hükümdarlık yapan Igor öldüğü ve kral yerine karısı Olga kraliçe oldu. Oğlu Sıvyatoslav da vâliat ilân edildi.

Olga, tahta geçer geçmez kocasının öldürülüşünden sonra milletini refaha götürecektir dedirler alacak isken ilk iş olarak kocasının katillerini meydana çıkarmak için vaziyet aldı.

Bu kadının milletine ne derece zulmettiğini anlatmak için tarihten bir kaç satır alalım:

“Olga tahta çıkar çıkmaz, kocasının katilleri aleyhlerine ceza tertip etmek fikrine düşerek buna muvaffak olmak için vahşi tabiatını ifrata vardırdı. Hile ve desiseleri ve milletini nihaysiz sadeliği ile buna muvaffak da oldu.

Bu suretle millet ona kurban olmuştu.”

Olga aklına gelen her şeyi yaptıktan sonra hükümdar sandalyesini oğluna bıraktı ve:

— Ben, dedi, millete yeni bir din getirmek üzere Bizansa gidiyorum.

Bizans tahtında ihtiyar imparator Kostantin Porfirojenet bulunuyordu. Rus kraliçesini vaftizgâhta kabul etti. İlk söz olarak:

— Size Elen adını veriyorum.. dediğin sonra dine karşı gösterdiği alâkanın büyüklüğünü anlattı.

Genç ve güzel Rus kraliçesi, Bizans imparatoruna tesir etmek için ne mümkünse yapıyordu. Onun kıvrak vücudü, parlak gözleri ve bembeyaz teni, ihtiyar Bizans imparatorunu kamçılamaktan geri durmadı.

Birgün:

— Elen, dedi sen dünyanın en güzel kadımsın..

Olga ihtiyar imparatorun uğradığı âkibeti görüyordu. Onun zaafından istifade edebilir, hattâ Bizans tahtını kraliçesi de olabilirdi. Fakat o bunu istemiyordu. Rusya ahalisini daha müsait buluyordu. Arzularını orada tahakkuk ettirecekti. Onun için Porfirojenetin kendisini metheden sözlerine sükûtle mukabele ediyordu.

Birgün imparator:

— Elen, dedi; size çok mühim bir şeyden bahsedeceğim...

— Emrediniz..

— Dünyanın en büyük tahtına kraliçe olmak ister misiniz?..

— Anlamıyorum..

— Seni seviyorum Elen... Benimle izdivaç etmeni isteyorum. Bunu sana yalvararak söylüyorum.

Olga bu aşk sahnelerini fazla uzatmak istemedi. Kısaca şu cevabı verdi:

— Benimle nasıl evleneceksiniz? Siz beni vaftizgâhta karşıladınız ve bana:..

— Kızım... dediniz.

— Evet.. Fakat bu senin büyük bir dini kabul ettiğin içindi.

— Ama İncil ahkâmınca bu asla olamaz..

Olga Rusyaya döndü ve Hristiyan

dinini yaymak için çalışmaya başladı. Cahil halk, dini kabulden her suretle kaçınıyor, bu uğurda hiç bir fedakârlığa girmiyordu.

989 yılında Olga dini kabul ettiremediği gibi oğlunu da dinin yayılması takdis lüzumuna ikna edemedi gözde asırlarca takdis edildi.

Tarihin tel'in ettiği Olga, kiliselerde asırlarca takdis edildi.

Bir Kız İçin Yapılan Zulum

Olga gibi tarihin tel'in ve kilisenin ettiği bir hükümdar da Vladimirdir.

Olğanın oğlu, hükümetini idare etmekten aciz kaldığını görünce oğullarına birer mntaka tahsis etmişti. Fakat ölümünden sonra çocukları da aciz içinde kaldılar. Düşmanlarla çarpışmak güç ve imkânsız bir hale gelmişti.

Bir aralık iki kardeş Vladimir ile Yoro Polk bir prensin kızı ile evlenmeğe talip oldular.

Prens kızına ilk önce:

— Vladimir ile evlenir misin? diye sordu. Kız şu cevabı verdi:

— Onu hiç bir suretle kocalığa kabul edemem.

İşte bu cevabı Vladimirin kin ve gazabını kabartmıştı.

Askeri ile kızın babası üzerine yürüyerek öldürdü. Bir kardeşini kendi arzularına muhalif olduğu için boğdurdu ve bu suretle hakimi mutlak kesildi.

Kan akıtmaktan çekinmeyen Vladimir “korkunç,, tanıdığı için muvafak oluyor, taraftar da buluyordu.

Birçok krallar onunla birleşiyor. anlaşıyordu. Bunun için Vladimiri insanlık ve tarih zalim ve korkunç, din tarihi dini yaydığı için “büyük,, ve “mukaddes,, olarak ksydediyor.

Günlük RADYO Programı

ÖĞLE NESRİYATI :

Saat: 12,30 Plâkla Türk musikisi. 12,50 Havadis. 13,05 Plâkla Türk musikisi. 13,30 Muhtelif plâk nesriyatı. 14 Son.

AKŞAM NESRİYATI :

Saat: 18,30 Plâkla dans musikisi. 19 Eminönü Halkevi nesriyat kolu namına Nusret Sefa. 19 Memleket şarkıları: Feryadi Hakkı Aras. 19,30 Konferans: Eminönü Halkevi sosyal yardım şubesi namına: Doçent, Sabri Esat Siyavuşgil (Masallar ve çocuk ruhiyatı). 19,55 Borsa haberleri. 20 Klasik Türk musikisi: Nuri Halil ve arkadaşları tarafından. 20,30 Hava raporu. 20,33 Ömer Rıza tarafından arapça söylev. 20,45 Vedîa Rıza ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları. (Saat ayarı). 21,15 Tahsin ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve ilk şarkı. 21,50 Orkestra: 1 — Glinka: Ivan Susanın uvert. 2 — Maskanyı: Kavalerya Rüstikana. 3 — Skryabin: Prelüd. 4 — Severak: Vals romantik. 5 — Pinozzi: Serenad. 22,45 Ajans haberleri. 23 Plâkla sololar, opera ve operet parçaları. 23,20 Son haberler ve ertesi günün programı. 23,30 Son.

Sinemalar

MELEK: Talih güneşi
SAKARYA: Nazar bonecuğu
İPEK: Faka basmaz
SARAY: Napolyonun çapkınlıkları
SÜMER: Müskül İtiraf

Bu akşamki müsamereler

Halk P. tisinin Beyazıt ocağı bu akşam Şehzadebaşında Ferah tiyatrosunda zengin bir müsamerere verecektir.

Müsamerede Şehir Tiyatrosu sanatçıları tarafından Hülleci piyesi temsil edilecek ve Çağlayan sas heyeti ile birlikte muganniye bayan Muallâ şarkıcılar söyleyecektir.

E ORSA

7 3 - 938

Hizmetlerinde yıldız işaretli olanlar, fişlerde muamele görülmüştür. Halkamıza saat 12 de kapanış saati uygulanmıştır.

PAZARLAR

Frank	82	Mark	20,-
Dolar	126	Ziotti	22,-
Liret	100	Pengo	20,-
Belçika Fr	84	Ley	14,-
Drahmi	22	Dinar	52,-
Aviğre Fr	332	Yen	—
Leva	23	Kron Levec	32,-
Florin	70	Sterlin	63,-
Kron Çek	32	Altın	—
Çin Avus	23	Banknot	—
Rezeta	—		

SEHİR

• Paris	24.5175	• Madrid	19.3815
• Newyork	0.7990	• Berlin	4.6885
• Milano	15.158	• Vargova	4.10
• Brüksel	46.380	• Budapeşte	3.9575
• Atina	56.760	• Bükreş	106.0317
• Cenevre	3.42.2	• Belgrad	31.285
• Sofya	63.4920	• Yokohama	2.7263
• Amsterdam	1.4233	• Stokholm	3.0825
• Prag	2.26775	• Londra	30
• Viyana	4.3068	• Moskova	23.6025

ESHAM

İç Bankası	80	Şir Hayriv	—
Anadolu	25.75	Çimento	12.85
Keş	160	Merkez Bank	100

Sükrazlar

• 1935 T. Bor	19.80	Elektrik	—
• ..	19.80	Tramway	— 0
• ..	19.80	Rihtim	—
• ..	19.80	Anadolu I	40.60
• Ergen İstik	98	Anadolu II	40.6
• S. Erzurum	3550	Anadolu III	65
• İstik Dahil	95	Müessesat	40.10

Zahire Borsası

7 - 3 - 938

	Kr. Pa.	Kr. Pa.
Buğday yumuşak	5 30	—
„ sert	5 22 1/2	5 25
Arpa Anadolu	4 2 1/2	4 5
Çavdar	4 32 1/2	—
Mısır sarı	4 35	—
„ beyaz	4 37 5	—
Kuşyemi	7 26 1/2	—
Yapak Anadolu	53	57
„ Trakya	70	—
Z. yağ	43 20	44
Sansar derisi	2700	—

Geçen

Buğday	243 ton	Yapak	61 1/2
Arpa	77	Tiftik	13 1/2
Çavdar	15	„ ç fındık	5
Yapak	78	Afyon	1 1/4
Un	106	Nohut	1
Mısır	158	Tiftik	9 1/2
Keten tohumu	16	B. Peynir	14 2/4

Giden

Buğday	243 ton	Yapak	61 1/2
Arpa	77	Tiftik	13 1/2
Çavdar	15	„ ç fındık	5
Yapak	78	Afyon	1 1/4
Un	106	Nohut	1
Mısır	158	Tiftik	9 1/2
Keten tohumu	16	B. Peynir	14 2/4

İstanbul Belediyesi
Şehir Tiyatroları
Saat 20,30 da

FIDANAKI

Dram 3 perde Yazan:
Pandeli Horn Türkçe
si: Fahri Kolin

HALK OPERETİ
8 Mart salı akşamı saat
9 da Pangaltı Kur.
tulus sinemasında:

ENAYİLER

9 Mart çarşamba akşamı
saat 9 da Bakırköy
Çankaya sinemasında.

ENAYİLER

Operet
Bale - Orkestro
Saat 20,30 da

ERTUĞRUL SADİ TEK TİYATROSU

Bu gece: (Bakırköy
Miliyadı) yarın gece
(Üsküdar - Hale)
sinemalarında:
(Bu masal böyle bitti)
Vodvil 3 perde

TURAN TİYATROSU
Sanatkar Naşit ve arkadaşları.
Hakkı Ruşen birlikte. 8 kişilik
matmazel Miçe - Pençef ve Macar varyetesi
sinin isticakile SEY-
TAN KÜLAHI komedi
3 perde

BUGÜN KALKAK VAPURLAR

Saat	Vapurun adı	Gittiği yol
12	Erzurum	Karadeniz
9,30	Uğur	İzmir
8,30	Bursa	Mudanya
20	Saadet	Bandırma
19	Seyyar	Karabığa
10	Sdk zade	Mersin

GELECEK VAPURLAR

11	Ankara	Karadeniz
6,30	Saadet	Bandırma
14,30	Mersin	Bartın
17	Tayvan	Ege

Greta Garbo ile aşığı dillerde

Garbo kendisini tanıtmamak için herşey yaptı, fakat...

Dünya gazeteleri bugünlerde Hollywood'un en meşhur bir yıldızı olan Greta Garbo ile sevgilisi meşhur kompozitör Stokovskinin aşk hikâyesi ile dolup taşıyor. Greta Garbo ince yapılı, uzun boylu, ak saçlı şef-dorkester Stokovskiye sevmiş. Konuşmuşlar, anlaşmışlar, evlenmeğe, bal ayını geçirmek için de İtalyaya gitmeğe karar vermişler. Fakat bu kararlarını herkesten gizlemişler. İtal yada insanlardan uzak bir yerde hiç kimsenin kendilerini farketmiyeceği bir hücre köşede bir müddet beraber yaşamak, ondan sonra Nevyork ka tekrar dönmek istemişler..

Bay Stokovski bunun için Nevyortan kalkmış. 6000 kilometrelik bir seyahat yaparak İtalyada Napoli ye gelmiş buraya çıkar çıkmaz doğ ruca gizli bir aşk yuvası aramağa koyulmuş. Bu yuvanın mümkün olduğu kadar herkesten bilhassa gazetecilerden uzak bir yer olmasını düşünmüş. Bu maksat ile Ravelloyu intihap etmiş.

Greta Garboya gelince, o Stokholm'den gelmiş. Münih'te Stokovski ile birleşmişler. Romaya geçmişler. Burada büyük bir otelin hususî bir apartmanında ancak bir kaç saat kalmışlar.

Fakat bu sırada yataklı vagonun kontrolörlerinden biri sinema yıldızının pasaportunu okumuş. Derhal kendisinin Romada bulunduğu şayiası dolaşmağa başlamış. Greta Garbo bunu anlayınca meraklıların te hacümünden kendini kurtarmak için bir çare düşünmüş. Mantosunu ve kendisine mahsus olan siyah gözülüğünü, şapkasını bulunduğu otelin

Garbo ve kompozitör aşığı

sekreterine vermiş. Onu kendi yerine bir turist otobüsüne bindirerek şehri gezmeğe çıkarmış. Kendisi de otelin bir odasına saklanmış. Roma da kendi yerine dolaşan otel sekreterini uzaktan görenler birbirlerine işaret ediyorlar:

— Greta Garbo bu mu? Hayır, bu olamaz!..

Diyorlarmış.

Nihayet Greta Garbo ile aşığı geceleyin bir otomobil hazırlamışlar. Sabahın saat beşinde buna binerek yola çıkmışlar. Doğruca Ravelloya yarmışlar. Herkes uykuda iken bu küçük kasabaya girmişler.

Greta Garbo burada kendisini tanıtmamak için çok çabalamış. Elâlemin gözünden uzaklaşmak için ne

(Soru 10 uncu sayfada)

İşaretler:

Kaliteli tercüme devri ve Nurettin Atam

YAZAN: Sadri Ertem

Kitapçı vitrinlerinde hergün yeni bir kitabın kabı göze çarpıyor. Bu kitapların kapları üstünde geçmiş devirler, ve uzak iklimlerin izleri parıldamakta ve bazan insana mermer sütunlar arasında dolaşan başı tefne tağlı sanat kahramanları sırlarını fışıldamaktadır. Bazan da yeni zamanın velüd, ve yeni devirleri halkeden başları ebedi bir tazelikle, sayfalar, yapıklar haline girmiş hayatlarını ve ruhlarının sırlarını ifşa etmektedir.

Vitrinlerde doğan bu yeni dünyanın adını kısaca söyleyebiliriz: Tercüme dünyası!

Bu dünya bizim küçük kitapçı dükkanlarımızın loş arka odalarında inşa edilmekte, birkaç mürettep, bir düz makine ve biraz mürekkep bu kadavraya et, can vermektedir. Bizim kitapçıları uzun zaman ben de itham ettim. Fakat Ankara caddesi kitapçıları sanki son seneler içinde geç kalmış ve ihmal etmiş olmanın ıstırahını içinde duymaktadırlar. İstırahın kifiyetini bizce üzerlerine yabancı eserleri tercüme etmekle ödeyorlar.

Bizim küçük dükkanlar, hayrete lâyık bir cesaretle hattâ birbirleriyle rekabet ederek seri, seri kitap stoklarını stepte bulut, tarlada yağmur bekler gibi irfan, medeniyet ve kültüre çatlak dudakla hasret çeken insanların emrine amâde bulundurmaktadırlar. Dün ve yarın Remzi, Semih Lütfi, Hilmi kitapçıların bu cömert faaliyetlerini takdirle anmamak hata olur.

Bizim kitapçı arkadaşlarımızın gayretini yâdederken onların bu gayretini kanallaştırın ruhu da yâdetmek lâzımdır. Memlekette yüz senedenberi tercüme hasreti vardır. Ve zaman zaman tercümenin birçok neveleri ile

ne bir sistemi, ne de kaliteyi bir ihtiyaç olarak kavramıştır. Yüz senedir Türk cemiyetinde Rönesansın hayranlığı, ruhları saran harareti vardır. Bu hararet denebilir ki tarihin değişmeyen bir kanununu ifadeden başka bir şey değildir.

Tercüme faaliyetidir ki; daima Rönesansların başlangıcını ifade etmiştir. Yunan fikrinin ve sanatının Romaya geçişi tercüme yolu ile olmuştur. İskenderiye hayatı bir tercüme devriyle başlamıştır. İslâm âleminde Rönesans tercümenin eseri idi. Hristiyan âleminde kiliseyi ilk defa fikre ve mantığa adapte eden tercüme olmuştu. Yeni zamanı fetheden Rönesans yine kaynaklardan yapılan tercüme idi.

Bizim yeni tercüme devresi kalite ihtiyacının bir ifadesi olduğu kadar, halkın da doğrudan doğruya bu kaliteyi idraktaki hassasiyetini ifade eder.

Bizim bu yeni tercüme devri bir noktadan da kendinden evvelkilere üstünlük göstermektedir. Bu üstünlük kaliteyi bir şekilde çocuklara klasik eserleri tanıtmaya faaliyetidir.

Nureddin Artam “Şekspirden hikâyeler”, adlı tercüme eseriyle bize yeni bir devrin çocuk ruhunu halk etmeğe çalışmaktadır.

Yine Kipling'in Cengel hikâyeleri serisi kaliteli bir edebiyatın kütüphanemize Nureddin vasıtasıyla mal edilmiş şaheserdir. Nureddin Artam'ın tuttuğu tercüme yolu yarımkı nesli forme etmek itibarıyla ikinci bir kıymeti de haiz bulunmaktadır. Bu kıymetin manasını biz klasik edebiyatın metodları, ve tehzi ile kafaları yeni şekli alan gençler sanat ve hayata karıştırdıkları gün mes'ut bir levha gibi

POLİSTE

Ekmek yüzünden

Bir kardeş diğerini ağır yaraladı

Evvelki gün Balatta iki kardeş arasında bir kavga olmuş, biri ağır surette yaralanmıştır.

18 yaşında Muhlis ve 15 yaşında Mazhar adında olan bu kardeşler, ekmek sepetinde bulunan ekmeği bir türlü paylaşamamışlar, Muhlis ekmeğe geçirdiği bir bıçakla Mazharı vücudünün bir çok yerlerinden yaralanmıştır.

Sonra da Mazhar bir köşeye yıkılınca işin fecaatini anlamış, bıçağı pençereden atarak, kaçmıştır.

Mazhar hastahaneye kaldırılmış, küçük carih Muhlis yakalanmıştır.

KESTİĞİ DALLARA DÜŞEN MUSTAFA ÖLDÜ

Beşiktaşta oturan 55 yaşlarında Mustafa, bahçesinde bulunan bir ağacın fazla dallarını kesmek üzere tırmanmış, fakat başı dönerek yere düşmüştür.

Mustafa sukut neticesinde, kestiği dalların üstüne düşmüş, ve birinin sivri ucu karnına girerek barsaklarını parçalamıştır.

Mustafa hemen Beyoğlu hastahanesine kaldırılmış, biraz sonra ölmüştür.

BİR İHTİYAR TRAMVAYDAN ATLARKEN BEYİNİ PARÇALANDI

Dün Şehreminde feci bir kaza olmuş, 65 yaşında hüviyeti meçhul bir adam parçalanarak ölmüştür.

İhtiyar adam, Topkapıya giden çift arabalı bir tramvayın arka sahanlığından durmadan atlamak istemiş, fakat ayakları doluşarak beyin üstü kaldırma düşmüştür.

Vakaya müddeiumumi muavinlerinden Ubeyd el koymuştur. İhtiyarın üstünde hiç bir evrak bulunmadığından kim olduğu anlaşılamamış, tıbbi adli Enver Kâmrân teşhir edilmek üzere cesedi morga kaldırmıştır.

Yapılan tahkikat sonunda hâdisede kimsenin suçlu olmadığı anlaşılmıştır.

17 YAŞINDA BİR ÇOCUK KAYIP

Evvelki gün müddeiumumiliğe Ayşe adında yaşlı bir kadın müracaat ederek, bir kaç gün evvel Balatta, 13 yaşında Lâz Tevfik tarafından bıçaklanarak öldürülen 17 yaşında Faruğun kendi oğlu olup olmadığını sormuştur. Zira kendi oğlunun adı da Faruk imiş, ve bir kaç gün evvel birdenbire ortaktan kaybolmuşmuş.

Müddeiumumilik Ayşenin çocuğunun resmini almış, tahkikata başlamıştır.

Neticede ölen Faruğun Ayşenin çocuğu olmadığı anlaşılmış, kaybolan Faruk çocuğun aranması için emir verilmiştir.

DENİZ OYNARKEN

Fındıklıda Mebusan caddesinde oturan 12 yaşında Süleyman isiminde bir çocuk deniz kenarında oynarken düşmüş, karnı denizdeki kazıklara rast gelmiş, ağır surette yaralanmıştır.

Süleyman etraftan yetişenler tarafından baygın bir halde kurtarılarak hastahaneye kaldırılmıştır.

KARI KOCA KAVGASI

Sirkeide oturan Sara ile kocası Esrail geçimsizlik yüzünden kavgaya tutuşmuşlardır. Esrail fazla kızınca eline bir taş geçirmiş, karısının kafasına vurmıştır.

Sara kanlar içinde karakola koşmuş, kocasını şikâyet etmiştir. Esrail yakalanmış, mahkemeye verilmiştir.

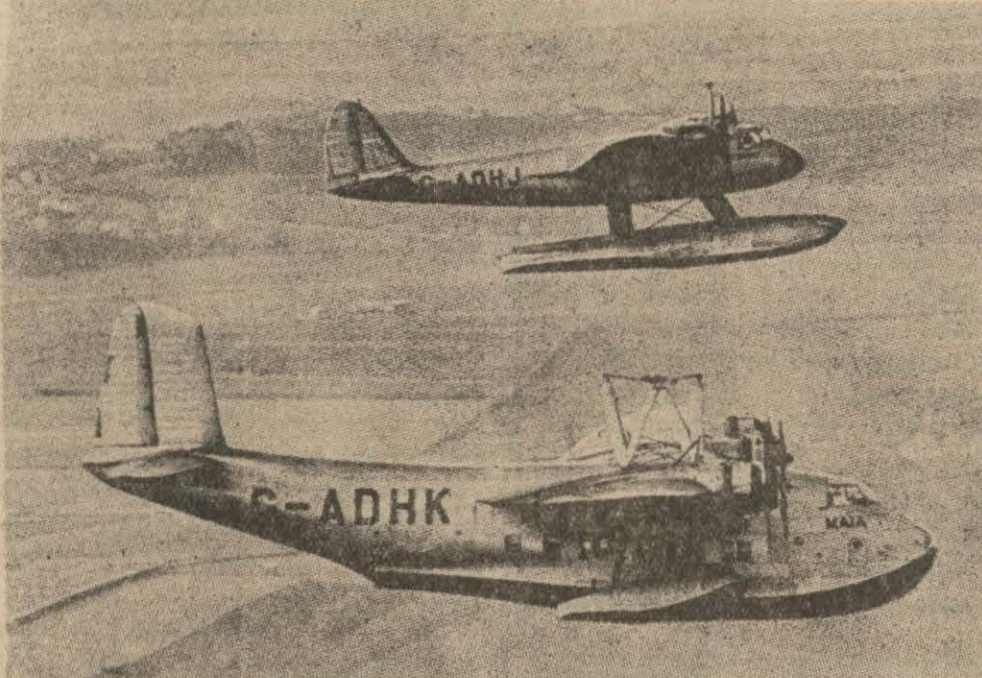
BIÇAKLA YARALANDI

Bakırköyünde Çamaltı kahvesinde oturan ameleden Taşköprülü Ali bel kayışına bir delik delerken bıçakla sol baldırına saplamıştır. Alinin bir damarı kesilmiş, sihhî imdet otomobili ile Cerrahpaşa hastahanesine kaldırılmıştır.

Kaybolan İngiliz tayyaresi halâ bulunamadı

Sovyetlerin elindeki rekoru muhafaza etmek için

Tayyareyi casuslar mı kaçırdı ?

İngilizlerin yeni uçurdukları iki tayyare birinci tayyareden hemen ayrıldıktan sonra...

Yeni yapılan son sistem bir İngiliz tayyaresinin, bir tecrübe esnasında gözden kaybolarak yok olduğunu telgraf ajansları bir hafta evvel bildirmişlerdi.

Tayyare halâ bulunamamış, düştüğüne veya bir kazaya uğradığına dair şüpheler de ortadan kalktığı için, İngilizler arasındaki heyecan bir kat daha fazlalaşmıştır.

Bu tayyare nereye gitti? İçindeki ne oldu? Yoksa, İngilizlerin gizli bir surette modern tekniğinin en son tekmillâtına uygun olarak yaptıkları ve başka milletlere göstermemek istedikleri bu tayyare casusların eline mi düştü?..

Ajanslar ve radyolarla aranan hatta İngiliz İntelijens Servisinin bütün çabalarına rağmen, bir haftadanberi izi bulunamayan bu çok süratli İngiliz tayyaresinin başka bir devletin gizli emniyet teşkilâtı tarafından kaçırıldığı kanaati Londrada kuvvetlenmiştir.

Bu tayyarenin kaçırılması hâdisesi üzerine, İngilizlerin tayyare süratinde dünya rekorunu kıracağı yeni bir keşfe muvaffak oldukları da meydana konulmuş oluyor.

Kaybolan tayyareyi bulmak için, peşinden gönderilen yüzlerce tayyare boş elle geri dönmeğe mecbur olmuştur. İngiliz gazeteleri bu hususta uzun uzadıya tafsilât verirken, kaybolan tayyarenin motörü üzerinde duraklıyarak, bu motörün düşman eline geçmesi İngilizlere büyük zararlara mal olacağını da yazmaktan çekinmiyorlar.

İngilizlerin yeni imal ettikleri bu yeni sistem tayyare motörlerinin plânları çok gizli tutulmuştu. Dünya tayyarecilik sürati rekorunu kıran, ve bir harp vukuunda düşmana duman atıracak bir şekilde olan bu yeni tayyareler için

İngilizler çok para sarfetmişlerdi. İngiliz tayyare sanayiine bu yeni tayyarelere göre bir vechе vermişler. Fabrikalarda tadilat yapmışlar ve müthiş fedakârlıklar göze almışlardı.

Düşmanlar, İngilizlerin bu gizli çabalarına bigâne kalmamış, yeni tayyare motörünün plânını ele geçirmeye muvaffak olamayınca, doğrudan doğruya tayyareyi kaçırmak için çalışmışlar ve bir hafta evvel de buna muvaffak olmuşlardır.

Yeni tayyare içindeki tayyarecilerle birlikte tecrübe yapılırken havalarda uzaklaşıp kaybolmuştu.

YENİ TAYYARENİN HUSUSİYETİ

Tayyare Monoplan Vickers Nedesley tipidir. Vickers tarafından yapılan yeni model üzere üç tip tayyareden 7734 numaralı olan bu tayyareler bir askerî rekor kırmak maksadile Londra — Singapur — Avusturalya arasında yakında yapılacak bir yarışa hazırlanıyorlardı.

Yeni tip tayyarelerin motörleri hafif maddeden yapılmıştır. Fakat bu hafiflik, sağlamlık ve harikulâde süratli olmasına mani olmuyordu.

Fabrika sahipleri bu tayyarelerle yere hiç inmeden 18.000 kilometre yol alabileceğini iddia etmektedir.

İngilterenin şimali şarkî sahillerinde, geçen Perşembe gecesi üç tayyare ilk tecrübe olmak için uçmuşlardır. Fakat, tayyarelerden biri diğer ikisinden ayrılarak meçhul istikamete doğru uzaklaşmıştır. Dünya sürat rekorunu kırmağa hazırlanan bu askerî tayyarenin içinde, yüksek rütbeli ve meşhur iki tayyare zabiti ile bir pilot muavini bulunmakta idi. Bu tayyareciler aynı tayyare ile

gelecek ay içinde Avusturalyaya uçacaklardı.

GEÇEN SENE ELDE EDİLEN REKORDAN SONRA

Geçen sene yapılan en son sürat rekor müsabakalarında İngilizler geri kalmışlardı. Rekoru Ruslar kazanmış bulunuyordu. Rus tayyarecileri Moskova ile Kaliforniya arasındaki 6.300 İngiliz millik mesafeyi İngilizlerden daha süratli olarak uçmakla, dünya rekorunu kırmışlardı. Bu mağlûbiyet üzerine İngilizler bütün gayretleriyle çalışmaya başlamışlardı.

Çalışmalar sonunda kaçırılan tayyare tipini elde etmişler ve Londra ile Singapur arasındaki 6700 millik mesafeyi Ruslardan daha süratli uçarak rekoru elde edeceklerini tahmin ediyorlardı.

CASUSLAR İŞ BAŞINDA

Devletler arasında silâhlama yarış yapılırken, harp silâhlarının yeni plânlarını birbirinden öğrenmek, çalmak için de casus teşkilâtları faaliyete geçmiştir bulunuyor.

İngilizler bu yeni askerî tayyarenin kaçırılması üzerine iki türlü şüpheye düşmüşlerdir. Bu tayyare, düşmanlar tarafından, ya kaçırıldı, yahut içindeki tayyare zabitleri yüksek bir para mukabilinde satın alınarak tayyare kaçırıldı. İngilizlerin en çok şüphesi Ruslardandır.

Ruslar, sürat rekorlarını muhakkak ellerinde tutmak istedikleri için, İngilizlerin emri muktedir tayyarecilerinden ve sürat rekorunu kırmaya hazırlanan iki tayyareciyi kaçırmışlar ve tayyareyi de yeni tip motörünün yapılışını öğrenmek üzere ele geçirmişlerdir; deniliyor.

INTELLICENS SERVİSİ NE YAPIYOR?

İngiliz Millî emniyet işlerini idare eden gizli teşkilât bu tayyare hâdisesi üzerine bütün dünyada faaliyete geçmiştir.

Intelligens Servis İngiliz tayyaresinin esrarını muhakkak öğrenmeğe memur edilmiştir. Şimdi, bütün dünyadaki İngiliz ajanları, müthiş paralar sarfederek bu esrarlı perdeyi kaldırmağa çalışıyorlar.

CASUS BAYAN X

İngiltere dahilinde çalışan yabancı casus teşkilâtından bir kaç, son aylar içinde, Intelligens Servis tarafından meydana çıkarılmıştır, ki bu gizli teşkilâtlarda hedefin, İngiliz hava işlerinin esrarını açığa vurmak olduğu anlaşılmıştır.

Birkaç hafta evvel, Londrada meydana çıkarılan bir casus şebekesinin Sovyet Rusya hesabına çalıştığı da tesbit edilmiş ve casuslar ele geçirilerek öldürülmüştü. Casusların muhakemesi yapılırken, adını söylemeyen meçhul bir casus kadının İngilterede casusluk ettiği ve İngiliz devletine büyük kötü -

(Sonu 10 uncu sayfada)

Elli sene sonrakı İstanbul

Hükümet turist min-takasının imar şeklini tesbit etti

Hükümet Turist muntakamız olan Marmara havzasını Bursadan başlamak üzere esaslî bir surette imar edecek ve en güzel bir turist yeri yapacaktır.

İstanbulun elli sene devam edecek olan imar plânında âbideler mümkün olduğu kadar meydana çıkarılacak ve etrafındaki bina ve saireden kurtarılacaktır. Âbidelerin yüz metre murabbalık sahası dahilinde inşaat yapmak yasak edilmiştir.

Camilerin yüz metre murabbalık sahası içindeki evler, dükkânlar ve binalar da yıktırılacak, etrafı yeşilliklerle süslenecektir.

Marmaraden vapurla, karadan trenle veya otomobile gelen seyyahların Sultanahmet veya Ayasofya camilerini tâ uzaktan görebilmeleri için bu camiler arızadan kurtarılacak, Sultanahmetteki Ticaret mektebi yıktırılacaktır.

Süleymaniye ve Yenicaami de Beyoğlundan görülebilmesi için bir takım ahşap binaların ortadan kaldırılması muvafık görülmüştür.

Bu evlerin arsaları istimlak edilecek ve buraları imar plânında "yeşil saha" adını alan yeşilliklere kalbolunacaktır.

Sınai müesseselerin elektrik istihlakı resmi

Finans bakanlığı, sınai müesseselerin elektrik istihlakı resminden yapılacak tenzilatın şekli hakkında yeni bir karar vermiştir. Bu karara göre bir sanat zümresi diye kanunda işaret edilen gruba bağlı sanayie ait olacaktır.

Meselâ ipeki mensucat sanayi, bu zümreye giren filâtür, büküm, dokuma ve apre gibi işleri ayrı ayrı veya birlikte yapan müesseseleri, kanundaki pamuklu mensucat tabiri de bütün pamuk ipliği fabrikalarını içine almaktadır.

Değirmenden maksat ise buğday, arpa, çavdar veya mısır gibi hububatın veya bunların mahlûlunu öğütürerek un yapan müesseseler, harç sanayii de çimento ve benzeri sanayiidir. Bunlar, işletici kuvvet olarak istihlak ettikleri elektriğin listede yazılı gruplar için kabul ettiği nisbetler üzerinden elektrik istihlakı resmi vereceklerdir.

Aynı tezgâhta ve yahut fabrikaların muayyen kısımlarında bazan yünlû, bazan ipeki ve bazan da pamuklu veya karışık imalâtta bulunan müesseseler en çok imalât yaptıkları için tenzilat nisbetine göre elektrik istihlakı vergisi vereceklerdir.

EMNİYET MEMURLARI NIZAMNAMESİ

Dahiliye Vekâleti emniyet teşkilâtı kanununa göre (emniyet muamelât memurları nizamnamesi) isminde bir nizamname hazırlamıştır.

Bu nizamname devlet şûrası tarafından tetkik edilmiş ve bugün yürürlüğe girmiştir. Vekiller heyetinden çıkan nizamnameye göre emniyet teşkilâtında fiilî polis işlerinin dışında kalan yazı, hesap ve levazım işleri muamelât memurları tarafından görülecektir.

Bu muamelât memurları beş sınıfa ayrılmıştır. Birinci sınıf muamelât memurlarının maaşları 35 lira, ikinci sınıflar 30, üçüncü sınıflar 25, dördüncü 20, beşinci 16 lira olacaktır.

Bu memurların vilâyet emniyet kadrolarına göre tayin olunan vazifelerde nasıl kullanılacaklarını emniyet umum müdürlüğü gösterecek, hizmetlerini emniyet müdürleri ve âmirleri tanzim ve kontrol edecektir.

Davet

Uşak ve havalisi Avcular birliği Reisliğinden:

Yıllık kongremiz martın onuncu perşembe günü saat yirmide klüp binasında yapılacaktır. Arkadaşların gelmeleri rica

Dün Karnavalın son günüydü

Dün karnavalın son günüydü. Bu münasebette bilhassa Kurtuluş tarafında her sene olduğu gibi bu sene de eğlenceler tertip edilmiş ve maskaralar sabahdan akşama kadar muhtelif şekilde oyunlar oynamışlardır. Bir aralık oyunlardan dolayı kalabalık son dereceye bulmuş, hattâ tramvaylar işleyememiş ve maskaraların oynadığı meydana binlerce kişi toplanmış ve halkı intizama koymak için polis müdahalesi icap etmiştir. Resimde maskaralar

Hikâye

Cemil Cingöz

YAZAN: Hikmet Münir

CEMIL Cingöz, büyük binanın asansörüne girip kaçmıca kata gideceğini söylediği zaman, 'asansörü işleten çocuk, onun, kimi görmek istediğini anlamış gibi idi. Cemil Cingöze acı acı baktı. Sanki şunu demek istiyordu:

— Senin gideceğin yer Kütükoğlunun bürosudur. Korkarım ki münhal yer için geliyorsun. Fakat bakalım talihin var mı?.. Sende nönce belki yirmi delikanlı geldi. Yirmisi de...

Çocuk, düşüncesini tamamlamağa vakit kalmadan, asansör dördüncü kata geldi. Cemil Cingöz, dairelerden birine doğru yürüdü. Kapıyı vurdu; girdi. İçerde bir genç bayan, makine ile yazı yazıyordu. Duvardaki saat, on bire onu gösteriyordu. Demek ki on dakika kadar bekliyeycekti. Kütükoğlu ticaret bürolarının şefi onunla tam on birde görüşmeği kabul etmişti.

Cemil Cingöz, bayana maksadını anlattıktan sonra bir köşeye oturdu. Şefin odasına bu sirodan geçiliyordu. Bir dakikadan sonra genç bayan, makineden çıktığı birkaç kâğıtla, büronun öbür kapısından bir başka daireye geçti. Hemen geriye dönmedi. Cemil Cingözün merakı uyandı. Şefin bulunduğu kapının buzlu camı kenarında aralanmış bir delikten; içeriye gözlemeğe başladı.

Cemil kolayca başını çekemedi. Zira içerde tuhaf bir hâdise görüyordu. Şef olduğu anlaşılan bir adam bir masada oturuyordu. Karşısında, iş almağa gelenlerden biri olduğuna hiç şüphelenilemeyecek orta halli, resmî tavırlı bir genç bulunuyordu. Ve bir köpek!

Şef, oturduğu koltuğa sırtını yaslamıştı. İş almağa gelen genç odamda, köpeğe doğru dikkatle bakıyor ve sanki onun muhabbetini uyandıрмаğa çalışıyordu. Bir iki dakika sonra şef, kaba bir sesle söylendi:

— Olmadı, dedi. Köpeğin, yanlış mayacağı ben çok iyi bilirdim... Onun sempatisini uyandıran adam benim tam istediğim adamdır...

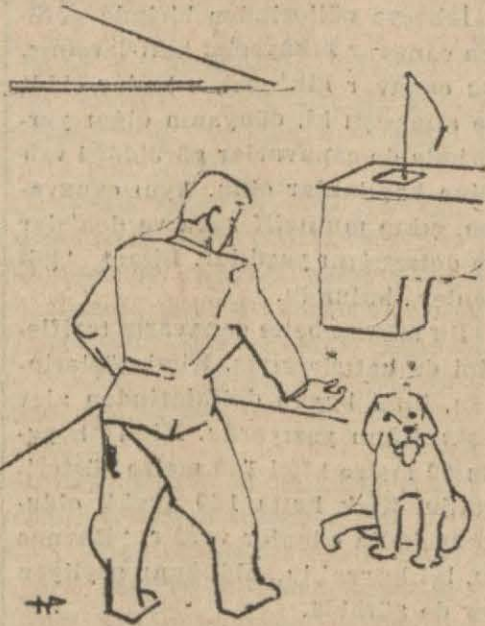
— Vay sen misin bu sözleri işiten! Cemil Cingöze bir hal oldu. İçerde gördüğü yarı meczube karşı yapılabilecek en gevik mukabele, sanki böyle bir sıvışma idi. Cemil Cingöz, olduğu yerden zemberek gibi sığmış, dışarı çıkmıştı. Çok sürmeden yine geldi. Odaya girdi. Yüzü, saçları tuhaf bir surette değişmiş görünüyordu. Makineyle yazı yazan genç kız, şaşkınlık eseri gösterdi. Haklıydı da... Fakat kim ne... İçerden zil çaldı. Sırası geldiğini söylediler ve Cemil Cingöz girdi.

Şef, yine masada oturuyordu. Ona sualler sordu. Cevaplarını aldı. Yeni den sualler sordu. Bir sıra sual daha.. Hepsinin de cevaplarından memnun görünüyordu.

— Güzel, dedi. Siz, benim aradığım insanı pek andırıyorsunuz. Benden iş almak pek hususî bir meseledir. Çok taktikler, bana bu yolda bazı isimler bile ideal bir memur, her şeyden önce itimat adamıdır. Çok defa, zavahir bizi aldatabilir değil mi?... Onun için kö-

pek diyip de geçmiyelim. Bana, ilk nazarda bir köpeğin sempatisini, itimadını kazanabilmiş bir adam bulun. Yahut ona doğrudan doğruya siz muvaffak olunuz. İşte o zaman, benim görüşüme göre tamam: İş adamı sayılırsınız. Bir köpek hisseder azizim. Onun istiyakı, bizimkine benzeyen bir sürü endişeler arasında körleşmemiş isabeti, en iyiyi derhal seçer, kötüyü hemen ayırır... Anlatabildim sanırım.. Buyurun!..

Cemil Cingöz, vaziyeti çok iyi anlamıştı. Sobanın yanbaşında iri, salıkmsaçak köpeğe doğru yürüdü:

— Gel, dedi, gel yavrum. Kuçu kuçu... Gel.

Köpek, önce biraz duruladı. Sonra, uzanan elde bir büyü varmış gibi, ona doğru yavaş yavaş yürüdü. Cemil Cingözün, elini, yüzünü, saçlarını diliyle yaladı. Ona ısındı. Yıldı.

Yazıhane şefi, memnuniyetinden yerlere yıkılacaktı. Birtakım haz baygınlıkları geçiriyordu:

— Yetişir, diye haykırdı. Anladım... Sen, benim aradığım adamısın.

Ve derhal şartları kararlaştırarak onu müesseseye aldılar.

Bir müddet sonra, Cemil Cingöz, tesbit edilen günde işine gelip akşam üzeri evine giderken, kendine asansörün kapısını açıp kapayan küçük çocuk, bina kapıcısına telâşla şunları anlatıyordu:

— İşte gördün mü adam? Kütükoğlunu yola getirecek yegâne kurnaz bu adammış... Herif, yazıyı sezer sezer mez derhal atladı. Çıktı. Geldi. Onu ikinci defa, elinde bir paketle gördüğüm zaman, kapının önünde, bir büyük külbastılık eti, yüzüne gözüne, ellerine ve başına ova ova sürüyordu. Yaman adam doğrusu...

İhtiyar kapıcı tasdik yolu başını salladı:

— Yaman adam.

Nakleden: HİKMET MÜNİR

Kısa memleket haberleri

Bursa — Evevki gece yarısında İpekis bahçesinde iki meçhul adam görülmüştür. Bekçi Kadri çavuş, bu adamlara kim olduklarını öğrenmek için haykırmışsa da, meçhul adamlar cevap vermemişler ve bekçi Kadrinin korkutma maksadıyla sığıttığı tabancaya da tabanca ile mukabele etmişlerdir.

Yapılan arama da bahçede bir küçük palto ve bir çuval parçası bulunmuştu. Meçhul adamların kim oldukları araştırılmaktadır.

Konya — Bölge sanat okulu direktörü B. Rıza Gürkan Kültür Bakanlığınca Mayıs ayında Ankara'da açılacak olan kız enstitüleri ve sanat okulları sergisi direktörlüğüne tayin edilmiş ve Ankara'ya gitmişlerdir.

Konya Ereğlisi — Konya Ereğlisine yakın bir köyde kökürülü su bulunmuştur. Şimdiye kadar uyuz ve ekzama hastalıklarına tutulanlar bu suda yıkanarak kendilerini tedavi etmektedirler. Teressüp eden kökürü miktarı fazladır.

Bursa — İpek böcekçiliğini himaye ve teşvik için köylülerimize meccanen verilmekte olan dut fidanlarından bu sene de Karacabey ve Orhanlı ilçelerimize yüz çiftler bin adet dağıtılacaktır.

Kısa haberler

* Şubat 938 ayı içinde İstanbul gümrük kimyahanesinde 2538 tabii yapılmıştır.

* Afyon müstakati ve emlakı için bir de faya mahsus olmak üzere Vekiller heyeti kararile Macaristan hükümetine 50 kiloluk kontenjan verildiği alakadarlara bildi, rilmıştır.

* Şirketi Hayriyenin Hasköy tersanesin de inşa edilen 76 numaralı vapur bu ay sonuna kadar bitirilerek denize indirilecektir. Vapurun hemen hemen bütün aksamı tamamlanmış, yalnız perçinleşmesi kalmıştır.

* Şirketi Hayriye idare meclisi bugün toplanarak Avrupaya yeni yapılan siparişler üzerinde görüşecektir.

* Ticari mübadelede bulunduğumuz Ege denizindeki İtalyan adalarına bundan sonra yapılacak ithalât mukabilinde ancak bu adalar menşeli malların ithal edilebileceği Vekiller heyetince kabul edilmiş ve alâka darlara tebliğ edilmiştir.

* 102 sene evvel vücuda getirilen fevkalâde kıymeti haiz nüfus kütükleri meydana çıkarılmıştır.

Nüfus kuyudatının memleketimizde ancak 60 senedenberi tutulmakta olduğu sanılmıyordu. Bulunan bu eski nüfus kütüklerinin hususiyeti yalnız Türkiye'deki Türklerin değil, Romanya, Yugoslavya ve Bulgaristanda yaşayan Türklerin de sicil, lerini ihtiva etmekte oluşudur.

* Mezunen Pariste bulunan Fransız şark orduları başkumandanı general Hotzingrin yakında Halebe döneceği ve yolda Ankara'ya da uğrayarak bazı temaslarda bulunacağı haber alınmıştır.

* Gemlik belediye reisi Eşref ile, Gemlik sorgu hakimi Tevfik'in aralarında açılmış olan hakaret davasına Gemlik ağır ceza mahkemesinde bakılmağa başlanmıştır.

Davada ismi geçen Gemlik müddeiumumisi Ekrem, Gönen ceza hakimliğine tayin olunmuştur.

* İzmirden devriâlem seyahati için firar eden Cazim, Nuri ve Alp Aslan Konya vapurile Mersine doğru giderken zabıta tarafından Finike'de yakalanmışlardır.

* Etrafta dolaşan bir şayiye göre: Tramvay şirketi Nafia Vekâletine ancak 700 bin lira vermiş, Vekâlet de bunun 300 bin lirasını belediye emrine istisnâk yapılmak üzere göndermiştir.

Şirket bu arada mütebaki bir milyon lirayı vermiyerek Lahay adalet divanına müracaat edecek, Vekâlet de bu iş için tahsis olunan parayı İstanbul belediyesine vermiyerek bu suretle de istisnâk işi teahür edecektir.

Alâkalı makamlar tarafından bu şayanın asıl ve esasın arı olduğu söylenmiştir.

* 934 senesindenberi memleketimize gelen göçmenler için modern köy evleri yaptırılmaktadır.

Bu evlerden 931 senesinde 1636, 935 de 5792, 936 da 5293, 937 de de 5393 tane inşa edilmiştir.

Kocaeli, Elâzığ, Kırklareli, Çanakkale, Tekirdağ ve Edirne'de yaptırılacak evler, diğer vilâyetlere nazaran daha fazla olacaktır.

* Beykoz ve civarındaki Riva deresinde hüküm süren şiddetli sıtma ile mücadele için İstanbul sıtma mücadele heyetinin gönderdiği mümessiller sıtma mıntakalarında tetkikler yapmışlar, neticede bu civarında mücadele mıntakasına ithal edilmesine karar vermişlerdir.

Sihhat Vekâleti kararı tasdik etmiştir. * Yalovanın Samanlı köyünde yetiştirilen fidanlıktan köylülere bir hafta içinde 22,900 Amerikan bağ çubuğu, 3500 dut, 826 mazi, 300 ahlat, 276 selvi, 386 çam çubuğu dağıtılmıştır.

* Maliye Vekâleti asrî ve modern maliye şubeleri binaları yaptırmağa karar vermiştir. Evvelâ Beşiktaş, Kadıköy, ve Çemberlitahta yapılacak binaların projeleri bitirilmişdir.

* Lokantacılar cemiyeti azaları ile cemiyet idare heyeti arasında bir ihtilâf baş göstermiştir.

Azaların iddiasına göre, cemiyet, lokantacıların vergileri ve lokantacılar kooperatifleri ile meşgul olmamış, geçen yılda da hiçbir şey yapmamıştır.

İdare heyeti ise aksini iddia etmektedir.

* Beyoğlu tarafında olduğu gibi İstanbul semtlerinde çöpleri denize dökülmektedir. Bu iş için muhtelif semtlerde çöp iskeleleri tesis edilecek, Azapkapıda bulunan çöp iskelesi yeni köprüünün inşası münasebetile kaldırılacaktır.

İskele için uygun bir yer aranmaktadır.

* Eyüp nahiyesinde kaymakamlık teşkilâtı faaliyete geçmiş ve 938 belediye bütçesinde Eyüp belediyesi için de bir fasıl ayrılmıştır. Bütçe kabul ve tasdik edildikten sonra, Eyüpte de bir belediye teşkil edilecektir.

* İşkembeci dükkânlarının sıhhi ve fenî şartları haiz olmadığı görülmüş, belediye tarafından bunlar için bir talimatname hazırlanmıştır. Talimatnameye göre dükkânda hiç delik bulunmayacak, zemini ve etrafı su geçmez maddelerden yapılacak, ayrıca akar su bulunacak ve münasip bir yerinde de ıskaralı delik bulunacaktır.

Baş, ciğer, ayak ve işkembenin ne suretle olursa olsun seyyar satılması yasaktır.

* Lâleli caminin altındaki mahzenler iki üç bin kişinin sığınmasına elverişli bir halde olduğundan bu mahzenlerin zehirli gazlara karşı sığınak haline getirilmesine karar verilmiştir.

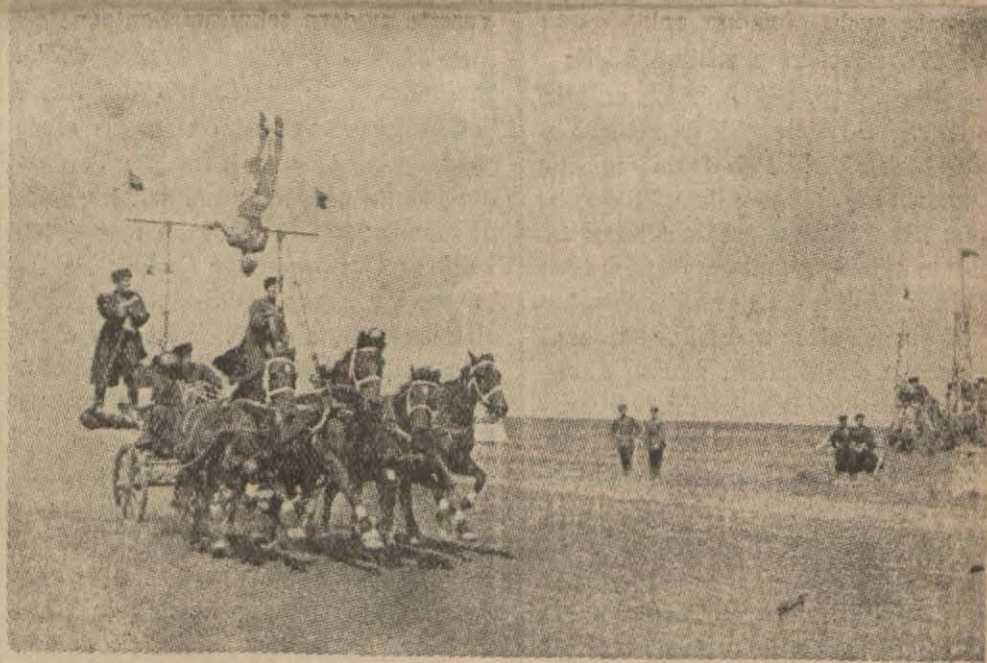
Resimli Dünya

Londra hayvanat bahçesini meraklılar gezdiği gibi ressam talebeler de ziyaret eder, resimde kroki yaparak çalışan böyle iki talebe görülüyor.

Avusturya Başvekili Doktor Şuşniç, dahili vaziyete Hitlerin müdahalesinden sonra ilk kabinesini topladığı sırada mesai arkadaşlarına son mesajları hakkında izahat veriyor...

Sovyet Rusya'da Kazaklar araba üzerinde silâh ve her türlü oyun yapmaya pek meraklıdır. Resim Kazakların böyle bir oyunu esnasında alınmıştır.

Bilhassa Almanyadan çekinen ve komşularından gelecek mütemadî bir tehlikeyi bekleyen Çekoslovakya bu tehlikelere karşı hergün biraz daha fazla silâhlanmaktadır. Resimde gaz maskesi tecrübeleri yapan Çekoslovak çocukları görülüyor.

Bursa — Üçüncü İstanbul bölgesine bağlı bir şube olan iş dairesi Bursa şube müdürlüğü, İstanbul'dan ayrılarak Bursa ve Bilecik vilâyetlerini ihtiva etmek ve merkezi Bursa olmak üzere on beşinci Bursa bölgesi olmuştur.

Konya — Şehrimiz Halkevi için seyyar bir sinema makinesi alınacaktır. Bu işe ait hazırlıklar ikmal edilmiş ve gene merkezin tecrübe ve tavsiyesi üzerine seçilen makinenin alımına ait mukavele imzalanmıştır.

A S R I N ÇOCUKLARI

Yazan:
Ferenc Körmendi
Çeviren:
Ahmet Gültekin

67

- II -

SAF HAYAT

— Ne tahaf şeyler söylüyorsun bugün, György? dedi. Hadi, bırak şu saçmaları!

Bunları söylerken Paulaya da gözüyle bir işaret etti. Fakat György'in inadı üstünde idi. Boğuk bir sesle:

— Saçmalamıyorum be! dedi. Biliyorum ki, ben kadın olarak dünyaya geleceğim.

Matmazel Klara birdenbire hiddetlendi. György'in sesi kendisini öfkeliyordu. Bilhassa kardeşinin yanında böyle şeyler konuşmamasını söylediği halde dinlememesine kızıyordu.

Sabır sükenmiş bir halde:

— O da neden öyle? diye sordu. Ne demek isteyorsun, kafanda neler var, anlamıyorum. Ne demek isteyorsun, anlat bana. Dikiş dikmek hoşuna mı gidiyor, yoksa bir kız çocuğu gibi za-yıf nahif misin, güzel misin?

György:

— Öyleyse değil, dedi. Kız olarak doğmuş olmak istemiyorum ben. Ne demek istediğini anlamıyorsun. (Burda birdenbire durdu, sonra devam etti:) Ne yapayım, kadın olarak dünyaya gelmem lazımdır benim...

Paula hâdiseye pek ehemmiyet vermedi; yalnız, Klarayı endişeye düşürdü diye György'e kızdı. Klara hakikaten endişeye düşmüştü. Yemekten sonra, babaları ile yalnız kalınca György'in o acı fikirlerinden ve hareketinden bahsetti. Babalarının gözleri hayretten dört açıldı. Klara:

— Hakikaten çokta son zamanlarda garip bir hal görmeğe başlamıştım, dedi. Fakat bunu ben György'ün... şey halinde olmasına verdim...

Babaları Klaranın sözünü kesti:

— Evet, dedi, şüphesiz ki, anlattığın bu şey... İlk gençlik devresinin alametlerindedir. Pek fazla mühim bulmam. Fakat, bilir misin, Klara, bu küçük tahaf hâdiseler insan ruhunu tanımamanın mülkünü olamıyacağına bir misaldir. Bunlar öyle ruhi hâdiselerdir ki insan yalnız mantık kullanarak anlayamaz. Hakikaten, zavallı karım bir kız çocuğu bekliyordu, György doğdu... Görüyor musun şimdi çocuk, on beş sene sonra, bunu nasıl hissediyor? Anlaşılmaz şey, doğrusu...

Ertesi gün, yemekten sonra, babası György'ü muayene odasına çağırdı. Çok müfrik bir sesle "gel sana bir şey soracağım", demişti. Konuşmaları çok sürmedi. Babası:

— György, dedi, bir müddettenberi halinde bir tahaf hissediyorum senin. Hiç konuşmuyorsun; daha ziyade, hemen daima anlaşılabilir bir hal var üzerinde, musikiye karşı olan sevgin de azaldı. Görüyorsun ki...

— Evet, dedi, dün kendisine söylediklerimi size anlatmış olacak Klara.

Babası başka bir şey sormadı, oğlunun sözlerini başıyla tasdik etti:

— Evet, anlattı bana, ben de güldüm.

György birdenbire kıpkırmızı ke-sildi:

— Neye güldünüz? Pekâlâ biliyorum ki ben, annem kız doğurmak istemişti. Halbuki ben doğdum. Annemin hoşuna gitmedi bu ve betbaht oldu.

Bir an sükûtle geçti; bu aralık babası pencereye doğru başını kaldırdı. György devam etti:

— Biliyorum ki annem beni hiç sevmedi... ancak kız olsaydım sevebilirdi çünkü beni!

Babası dik dik baktı. Göz kapaklarının açılıp kapanmasından, zihninin karıştığı anlaşılıyordu. İçinde bulunduğu karışık hali gizlemek için, acı bir sesle:

— Saçma! dedi. Nasıl söyleyebilirsin sen annenin hakkında böyle şeyler?!

György, hiç vaziyetini bozmadan:

Babası itiraz etti; bir acı lâkırdı söyledi, bir tatlı sözlerle onu yola getirmeye çalıştı. Fakat György'inat ediyordu, mütemadiyen:

— Ben biliyorum ben! diye tekrar ediyordu.

Babasının "ne biliyorsun, nerden biliyorsun, ne oldu da böyle düşünüyorsun?", gibi suallerine hiç cevap vermedi. Sonra György'ün o sükûtiği birdenbire gitti; daha doğrusu, babasının mantıklı sözlerini kabul etmeye razı olmuş gibi görünüyordu. Babası; hatırladıklarının verdiği ve esasen içinde bulunduğu teessürle:

— Zavallı annen, dedi, dünyada onun kadar iyi insan yoktu, çocuklarını da çok severdi. Bazan sana karşı şiddetli veya sabredemiyerek bir harekette bulunduysa buna fena mana vermek delilik olur.

György, babasının sözünü tasdik ederek:

— Evet, dedi, delilik...

Babası sözlerine devam etti; sert lâkırdı söylemiyordu ama, biraz müphem şekilde. György:

— Evet, diye tekrar etti, annem severdi beni, biliyorum.

Sükûnet bulmuştu. Kabul etti... Evet, böyle şeyleri aklı getirmek bile doğru değildi.

Bu sırada kapı çaldı ve ilk hasta görüldü. Babası beyaz gömleğini geçirdi ve György'e:

— Kendini biraz fazla yoruyorsun, oğlum, dedi; yorulduğun için de üzerine sinir geliyor... Her şeyde itidal lâzım.

György:

— Öyle, baba, dedi.

Babası oğlunu sarıldı öptü ve:

— Sanatkar oğlum benim, dedi... Birbirimizi anlarız biz, değil mi?

György muayene odasından çıktı, çocukların odasına, Klara'yla Paula'nın yanına geldi. Bir müddet hiç sesini çıkarmadan oturduktan sonra, bir kitap aldı ve çalışmaya başladı. Paulaya da bir hesap meselesinde yardım etti. Dakikalar geçti, saat altı oldu. Güneş daha Andrassy caddesine geliyordu. Babaları kulübe gitti, Klara da Paula'yı aldı, gezmeye çıktı.

Evdde yalnız kalınca, György yatak odasına girdi; kapıları arkasından açık bırakmıştı. Üzerleri örtülü iki yatağa, komodinin üzerindeki o durdurulan saate, dereceye, artık hemen hemen boş duran sadıbağın baktı. Bir an kıldamadan durdu. Sonra çamaşır dolabına doğru gitti, içildi ve dolabın anahtarını kullanarak, adeta kilidi zorlayarak, en alt gözü açtı. Gözü kendine doğru çekti, muhteris bir elle gözü karıştırdı, ve nihayetinde bir paket buldu çıkardı. Beyaz ve renkli kâğıtlardan müteşekkil bir paketti bu. Sonra, kırmızı bir kordonla bağlı büyük bir mektup paketi, bir album, bir dua kitabı, sonra yine bir paket mektup, bir paket de bebek elbisesi çıkarıldı. Başka bir şey yoktu. Göz boğal-mıştı.

Bütün bunları göğsüne yığmış, bir eliyle tutarken öbür eliyle de dolabın gözünü içeri itti, kapattı, sonra kalktı ve koşu koşu odasına gitti, bütün kapıları da yine arkasından açık bıraktı. Getirdiklerini kendi dolabının gözüne koydu, üzerine de gazeteleri, geçen seneki mektep kitaplarını ve defterlerini koydu, görünmesin diye; sonra dolabı kapattı. Bu dolabı kimse açmaz, kimse karıştıramazdı, anahtar hep kendi üzerinde alırdı çünkü.

Şimdi György'ün dolabında bir sır daha yatıyordu, belki bu sır delilleri de. Bir müddet odanın ortasında hiç hareket etmeden durdu, gözlerini karşıya dikti baktı. Kendi kendine:

— Biliyorum, dedi ve, sakın sakın çıktı salona gitti. Dışardakiler eve geldikleri zaman onu hâlâ piyano çalarken buldular,

(Arkası var)

Buğday tüccarları

Dün vekâlete göndere-
rilecek proje üzerine
konuştular

Hububatımızın standardize edilmesi için İktisat Vekâletince hazırlanmış olan nizamname projelerinin şehrimizdeki iktisadî dairelerin mütealekaları almak üzere alâkadarlara gönderildiğini yazmıştık.

Dün öğleden sonra saat 3,5 te Zahire borsasında bütün buğday tüccarlarının iştirakile mühim bir toplantı yapılmış, 30 maddeden müteşekkil nizamnamenin her maddesi birer birer okunarak alâkâhların mütealekaları sunulmuştur.

Toplantıyı Oda idare meclisi azalarından Murat Fortun idare etmiş, oda tetkikat müdürü Bay Tevfik, Zahire borsası komiseri Feridun Manyas ve Zahire borsası umumî kâtabi Akif te hazır bulunmuştur.

Dünkü ictimadan tam bir netice alınmadığından komisyon buğday tüccarlarının iştirakile bugün bir daha toplanacaktır.

Dünkü ictimada, nizamnamenin iki noktasına itiraz edilmiştir.

Bunlardan biri ihraç edilecek buğdayları götürecektir vagonların pis veya kokulu olmasından tüccarın mesul tutulacağına, diğeri de ikinci nevi buğdayı birinci nevi buğday diye satmağa kalkacak tüccarlara derhal kanunî tabakat yapılacağına dairdir.

Tüccarlar, itirazlarında vagonların pis veya kokulu olmasından hiç bir suretle tüccarların mesul tutulmaması lâzım geldiğini, söylemişlerdir.

İkinci itirazlarında da mademki hububatı kontrol etmek üzere Vekâlet bir takım memurlar tavzif edecektir; binaenaleyh birinci veya ikinci malı ayırd etmek te onların vazifesidir, demişlerdir.

Vekâlete arz edilmek üzere gönderilecek rapor asıl bugün hazırlanacaktır.

İş bankası umum müdürü Londrada İngiliz ma- hyecileri ile temasa devam ediyor

"Greyt Briten ond İst.", isimli İngilizce şark Mecmuasının muharriri Londrada bulunan İş Bankası umum müdürü Muammer Eriş ile mülakat yapılmıştır.

Muammer Eriş, Londra'yı ziyareti nin maksadını izah ederken bunun, İngiliz mahyecilerinin Ankara ziyaretini iade mahiyetinde olduğunu söylemiş ve sonra diğer sebeplere geçerek şu beyanatta bulunmuştur:

"Londra Citysinde İş bankasının bir şubasını açmak için tedbirler alacağız. Münasip bir yer aramakla meşgulüm... Türkiye ile İngiltere arasındaki ticarî hesapların nasıl tasfiye edileceğini soruyorsunuz. Bunun çaresi, Türk — İngiliz ticaretini ıslah etmektir ki bu da sizin elinizdedir. Daha ziyade Türk malları alınız, bu suretle güçlükler kendiliğinden giderilmiş olacaktır.

Türkiye mahsulleri sizin piyasınıza müsaittir... Madenlerimiz, hububatımız, tütünlerimiz, bahçelerimiz, fındıklarımız, sizi alâkâdar edecek mahsul lerimizin bir kısmını teşkil eder.

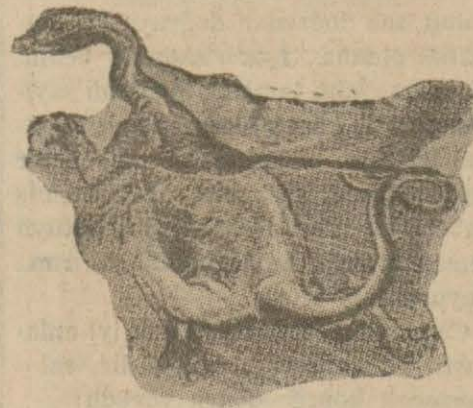
Biz, eskiden ithal ettiğimiz bir çok şeyleri şimdi kendimiz imal ediyoruz. Sanayimiz inkişaf ettikçe ithalât ihtiyacımız daha fazla değişecektir. Fakat yeni şartlar, şüphesiz yeni imkânlar doğurur. Meselâ mensucat daha az ithal edilirse, diğer sahalarındaki inkişaf bunu telâfi edebilir. Sizin müteahhit lerinizin, ve müteahhissalarımızın yardımından istifade edeceğimiz mühim projelerimiz var...

İş Bankası umum müdürü Muammer Eriş bundan sonra malî vaziyetimizin sağlanmasına temas ederek ticaret müvazenesinin yıllardanberi gayet müsait olduğunu, malî taahhütlerimize sadık bulunduğumuzu anlatmıştır.

Meraktı şeyler :

İskoçyada görülen canavar

Kablettarihi devirlerde yaşayan
hayvanların bir enmuzecimidir?

İskoçya göllerinden birinde görülen canavar hikâyesini hatırlarsınız. Bu canavar hikâyesi, o kadar ciddi ve alınmış ki, dünyanın diğer yerlerinde de canavarlar görüldüğü vehmine kapılanlar oldu. Aynı canavarın, çıkıp muhtelif kara ve denizler de dolatıldığını yazdılar. Bizzat "görünenler", bulundu.

Bu münasebetle canavarın tariflerini de hatırlarsınız. Kimi gözlerinden, kimi burun deliklerinden alev fışkırdığını yazıyordu. Kimi boyunu 60 metre kimi 120 metre gösteriyordu. Kirk hatta 160 ayaklı olduğunu iddia edenler vardır. "Boynuzlu, iki kuyruklu", olduğunu söyleyenler de görüldü.

Hakikatte canavar var mı dersiniz? İskoçyada görüldüğü söylenen canavar, İskoçyanın canavar görünen yerlerine bir hayli seyyah sürükledi. Bu bakımdan bu hikâyenin tülristik bir faydası oldu. Lâkin "canavar", deenn mahlûk hakikaten varsa. Son defa İngiliz Alimlerinden Payk, bir diğer ilim adamının müşahedelerine istinat ederek şayanı dikkat satırlar yazmıştır. Diyor ki:

"Gerçi ben canavarı göremdim. Fakat canavar nevinden bir mahlûkun mevcut olduğunu kanım ve müteahhiss müşahidat tarafından görüldüğüne bakılırsa, muhakkak surette böyle gayri mutad bir mahlûk yaşıyor.

İçerisinde canavar görüldüğü söylenen göl asla donmuyor; zira, altın da sıcak su membarları vardır. O civarda bulunan bir mektebin hocalarından tarihi tabii hocası Vec, yavru canavarlar görüldüğünü söylemektedir. Bu yavru canavarları yalnız kendisi değil, talebelerinden de birkaçı görmüştür. Yavru canavarlar bir metre kadar boydadırlar. Kendisi hadiseyi şöyle anlatmaktadır:

— Canavar dediğimiz bu garip yapıtlı hayvanat, senelerdenberi burada bulunuyor. Maalesef, gazetele-rin ağzına düştükten sonra hakların da bir hayli şeyler yazıldı. Bu itibarla, hakiki hadise, bir müddet için gözden kayboldu. Ben kendim, büyük canavar da gördüm. Boyu 10 metre kadar vardı. Belki de esas kablettarihi devirlere ait bir zahife idi. Bu gibi mahlûklar, belki de gölün derin karanlıklarındaki oyuklar da bulunuyorlar. Bu gibi oyuklar, gölün etrafındaki dağların içinde herhangi istikamete doğru uzamaktadır. Bu tepelerden o karanlık oyuklara muhtelif hava delikleri mevcuttur. Onun için, bu oyuklarda sıcak membarlarla beslenerek kablettarihi canavarların son nesillerinin yaşamakta olduğunu farzetmek yersiz değildir.

Kablettarihi canavarlarına fosilleri sayesinde ne boyda olduklarını tesbit etmek mümkün olmuştur. Onlar, otlarla ve diğer nebatatla taayyüç ediyorlar.

Bir tanesinin adını Brontosaurus deniyor ki, kocaman bir çüsesi vardı. Gayet korkunçtu ve pek yavaş hareket ediyordu. Fakat o zamanda dahi et yiyen bazı hayvanlar mevcuttu ki, bunlara hücum edi-

yor ve bu suretle nesillerinin ortadan silinmesine yardım ediyordu. O zamanın "arşlanları ve kaplanları", makamında olan bu hayvanlar, Brontosaurus kadar büyük değildiler. Ancak, daha süratle hareket ediyorlardı. Daha kuvvetli idiler. İşte bu meziyetlerle, kendilerinden büyük olan mahlûkları, eziliyor, parçalıyor ve yokedebiliyorlardı. Zamanla, et yiyeceği seyrelmeğe başladı. Bu münasebetle, ormanların küçük haydutları da ortadan kayboldular. Münkarız olup gittiler.

Bunlardan başka, yine kocaman vücutlu zahife vardı ki, hem karada, hem denizde yaşıyorlardı. Bu itibarla, bugün İskoçyada görüldüğü söylenen "canavar", ların, o kablettarihi devirden kalma hayvanların birer enmuzeci olduğunu kabul etmek pek aykırı bir düşünce midir?

İKTİSADİ MAHAFLİDE

ACENTAAR BİRLİĞİ HEYETİ ANKARAYA GİTTİ

İstanbul para borsasının Ankara'ya nakli etrafında yapılmakta olan tetkikler sona ermiş ve acentalar birliği mümesil heyeti dün Ankara'ya gitmiştir. Kendisile görüşen bir muharririmize heyet reisi Bay Nedim Akçar demiştir ki:

— Hazırladığımız rapor, borsanın Ankara'ya taşınmasından sonra buradaki vaziyetinin ne şekilde idaresi lâzım geldiği hakkındaki kanaat ve mütealecamızla, Ankara'da 1 Nisanda açılacak borsanın teknik ihtiyaçları etrafındadır.

Bu raporu Vekâlete arz ederken icap eden bazı noktaları şifahi olarak anlatacağız...

BORSADA DÜNKÜ MUAMELELER

Dün borsada muameleler yine bugün geçmiştir. Birinci tertip Türk borcu tahvilleri 19.30 dan muamele görmüş, ikinci ve üçüncü tertip Türk borcu tahvilleri üzerine hiç muamele olmamıştır.

Bundan başka yalnız Anadolu demiryolu tahvilleri 40.60 dan satılmış, Er-gani tahvilleri, Arslan çimento ve Sivas — Erzurum tahvilleri üzerine hiç bir muamele olmamış, bir İngiliz lirasına Merkez bankası tarafından 630 kuruş tesbit edilmiştir.

Dün Londra borsasından İstanbul borsasına gelen telgrafta bir İngiliz lirasının 15421 franktan muamele görüldüğü ve doların da 50117 den satıldığını bildirilmiştir.

ESNAF CEMİYETLERİ TOPLANTILARINI BİTİRDİ

Esnaf cemiyetlerinden madeni sanat-kârlar cemiyeti umumî heyeti dün toplanmıştır. Bu suretle bütün esnaf cemiyetleri umumî heyetleri toplantılarını bitirmiş bulunmaktadır.

34 cemiyetten yalnız hamamcılar cemiyeti bundan evvel de yazdığımız gibi iki defa davet edildiği haide umumî heyeti toplanmamıştır.

Dün alâkâdarlardan aldığımız malûmata göre; şimdiki kadar umumî heyetlerini toplayan 34 esnaf cemiyeti bilhassa şu iki nokta üzerinde hiç bir münakaşa yapmadan birleşmişlerdir:

Bunlardan biri cemiyetlerin esnafa insani ve ictimai yardımlarını çoğaltması, diğeri de esnaf dispanserine icap eden malzemenin en kısa bir zamanda temin edilmesidir.

Bursa — Geçen sene olduğu gibi, bu sene de Bursa İncebayları buraya gelerek valinin riyasetinde bir kongre akdedeceklerdir.

Çok çalışkan bir kaza merkezi

Kırkağaç

Kırkağaçta bir üzüm sergisi.

Kırkağaç, (Hususi) — Verim kabiliyeti bir parça daha arttırılmış olan bir Ege memleketindeyim: Kırkağaç. Burası bir kaza merkezidir ve meşhur kavunlarıyla her yerde tanınmıştır. Kırkağaçta bir yaz gününde gelmeği çok arzu ederdim; kavun tarlaları şimdi bomboş. Göze çarpan bir şey varsa o da yaz yapılan hazırlık çamurlarından ibaret. Bu kavun ve pamuk memleketi 40 bin dekar arazi içinde yirmi bin nüfuslu bir kasaba. Dikkat edilirse nüfus başına iki dekarlık toprak isabet ettiği görülür. Bu gerat içinde halkın darlık çekmekte olduğu zannı uyanır, fakat öyle değildir.

Kırkağaç kazası arazi darlığı içinde ekonomik varlık yaratmış bir yurt parçasıdır. Başka yerlere örnek olacak derecede muvaffak olmuş bir memleket olan Kırkağaçta karmaca gibi çalışan gayyur bir halk kütlesi var.

Öyle bir halk ki ekserisi bu daracak arazi içinde çiftçilik eder. Nüfusuna nispetle çok dar olan araziden yılda (2500) balye pamuk alınır. Fakat Kırkağaç istasyonundan her seneki pamuk sevkiyatı (3500) balyedir. Bunun sebebi nedir?

Öğrendim ki halka arazi yetmeyince çiftçilikle alâkalı olan ticaret işlerinde de girişmişler. Çok eski yıllardan birinde komşu memleketlerden ham koza almışlar, işlemişler, pamuk yaparak sevketmişler. Hesap edilmiş

ki bu iş kendilerine kâr bırakıyor; şimdi her yıl bu kârı arttırmaya gayret gösteriyorlar ve kazaya bu suretle para getiriyorlar.

Bu ticaret şekli, Kırkağaç halkının çalışkanlığına küçük örneklerden biridir. Geçende buradan İktisat Vekili Şakir Keseribir geçerken kendisine Kırkağaç topraklarının durumuyle halkın çalışkanlığı hakkında küçük bir hikâye anlatılmıştı. Bu orijinal hikâyeye şöyledir:

Kırkağaç halkından bir çiftçi, namaz kılyormuş. Secdeye varınca önünde bulunan bir tomar otu yolumuş. Bu ot, o çiftçinin zumunca lüzumsuz bir nebatmış. Binaenaleyh toprağın kuvvetini almasına namazda bile olsa müsaade edemezmiş. İhtiyar çiftçi, yolduğu otun yerinden biraz sonra tekrar bir başka ot bittiğini de görmesin mi?..

Bu hikâyeden şu mana çıkarılıyor; halk o kadar çalışkandır ki ahret işlerinde bile dünyayı düşünüyor. Beri yandan Kırkağaç toprakları o derece feyizlidir ki bir namaz devresi içinde bir ot bitiriyor!

Bununla beraber Kırkağaç ovasının bu civarda anılan ismi "ot bitmeyen ova",dır. Çünkü biten otu, çalışan bir halk büyütüyor, toprağı iyice timar ediyor.

"Ot bitmeyen ova",nın ticari durumu imar faaliyetini bir başka mektubuma bırakıyorum.

Çarşambada

Bataklık arazi yavaş yavaş kurutuluyor

Çarşamba (Hususi) — Samsunun sağ kanadını teşkil eden Çarşamba ilçesi, Samsuna 36 kilometrelik çok muntazam bir şose ile bağlı bulun. Çarşamba, Şosenin civarındaki bir bataklık arazi, kanallar açılmak suretiyle mecraları değiştirilmek suretiyle temiz bir hale getirilmiştir. Samsun - Çarşamba arasındaki bu şosenin Çarşambaya yakın olan kısmı bir bulvarı andırmaktadır.

Kasabayı ikiye bölerek geçen (Yeşilirmak nehri) Çarşambaya büyük vazifesi görmektedir. Nehrin yakınında bulunan köylüler, cetvel kurak geçen yıllarda azamî derece de istifade edebilmektedir. Eski müslim idarelerinin ve hakir zihniyetleri harap ve ahşap köprü kaldırılmış bunun yanı başında çok muntazam ve beton köprü inşa edilmiştir.

Çarşambayı Samsuna bağlayan şoseden başka, yurdumuzu örmekte olan çelik ağlardan birini teşkil eden (Samsun - Çarşamba) arasın. 0,75 lik dar bir çelik hat da bulunmaktadır. Birisi çelik diğeri taş şambanın İktisadi ve medenî gelişmesinde mühim bir rol oynamaktadır. Çarşamba istikametinde ve bu

hat üzerinde ve yakınında bulunan müteaddit mesirelerden, teferrüçgâhlardan istifade edilmekte, (Samsun - Çarşamba) arasında seyrisefer intizamla temin eden bu tren, (Sirkeci - Florya) banliyö trenini andırmaktadır.

Çarşambanın medenî ve içtimai ihtiyaçlarını vakit ve zamanında önliyebilmek için belediye faaliyeti ni genişletmektedir.

Çarşambanın belli başlı mahsulü tütün, mısır ve fasulyedir. Çarşamba yetiştirdiği tütünler de, nefaset itibarıyla iyi olup, bilhassa bu tütünlere bulunan yanma kabiliyeti kıymetini bir kat daha arttırmaktadır.

Çarşambada kültür faaliyeti de, hız verilen işlerden mühimini teşkil etmektedir. İlçe merkezinde tam devreli 3 ilk okul ve köylerinde de, ihtiyacı karşılayabilecek üçer sınıflı 17 ilk okul mevcuttur. İlçe merkezinde bulunan 3 ilk okulda (370) kız ve (530) erkek, köylerdeki okullarda da (171) kız ve (755) erkek öğrenci bulunmaktadır.

Çarşamba sıtma mücadele heyeti sıtma hastalığının sirayet ve teza-yüdüne müessir olan muhtelif mında kalardaki bataklık ve sazlıkları

(Sonu 10 uncu sayfa)

HOLIVUDA
GİDEN

İLK TÜRK GAZETECİ

NO. 56

YAZAN: Turan Aziz Beler

Bir tahsildarın yıldızlardan her ay muntazaman aldığı bir vergi

Rezalet vergisi

sunuz ki şakiler yapacakları cürüm ve cinayetten evvel onun neticesinden nasıl olsa yakayı kurtaracaklarına emin olarak harekete geçmektedirler.

Bu adamlar gayet iyi nişancıdır. Atıkları kurşun muhakkak surette istedikleri yere isabet edecektir. Şekavet kanunu muktezasınca çekilen bir silâh tehdit için değil, lüzumu olduğu anda kullanılmak içindir. Yani emredilen herhangi bir harekete itaatsızlıkta kurşunu yemek, hiç şek ve şüphe götürmeyen bir hakikattir.

Şimdi haydutlar tarafını bırakıp bir dakika için taarruza uğrayanların vaziyetini tetkik edelim ve misal olarak içinde elli altmış kişi bulunan bir bankayı ele alalım:

Nevyork'un her sokağında birçok banka şubeleri vardır. Orada âdet olduğu gibi bunlar ekseriyetle bir kat üzerindedir. Müdür ve memurlar hepsi, uzun bir salon içinde çalışmaktadır. Bankanın o kısımda bulunan kasasında bir günlük muamele için lüzum olan para bulunur. Bu para Hold Up'lara karşı sigortalıdır. Yani kasa soyulacak olursa parayı sogorta kumpanyası verecektir. İstidraten söyleyeyim ki bu kasada bulunacak paranın sigorta primi yüzde (2) gibi akla hayret verecek kadar yüksektir. Meselâ bir banka şubesi yukardaki kasasında vatsı olarak 1.000.000 dolar bulduyorsa, Hold Up primi olarak senede 2.000 dolar ödeyecektir.

Şimdi üç haydutun bankadan içeri girdiğini ve:

— Ellerinizi kaldırınız!

Emrini verdiklerini tasavvur edelim. Haydutların üçünün ikiser ruveleri de memurların üzerine tevch edilmıştır. En küçük bir itaatsızlık muhakkak ölümle neticelenecektir. Sigorta kumpanyasını kasadan alınacak paraları ödemekten kurtarmak için hayatını feda etmeyi düşüncek tek bir memur bulunabilir mi?

— Hayır, değil mi? O halde iş kolaydır. Haydutlar paraları alırlar ve kimıldanmamak emrini de vererek kapıdan sıvışırlar. Bu son emre de itaat etmek lâzımdır. Zira bazı kereler haydutlardan birinin tekrar dönerek yerinden ayrılanları kurşun yağmuru-na boğduğu görülmüştür.

Şimdi bu taarruzdan kimin zarar gördüğünü tetkik edelim. Banka, kasasından çalışan paraları derhal sigorta kumpanyasından alacaktır. O halde sigorta kumpanyası zarar ediyor? Hayır, sigorta kumpanyası zaten bu işlerden kâr temin eden bir müessesedir. Bu soygunculuklar olmasa hiç bir banka parasını sigorta ettirmez. Ve kumpanyanın hikmeti vücudü kalmazdı. Demek ki o da bu işten kârlı çıkmaktadır. Haydutlara gelince; onlar da ellerine geçen paraları etrafa dağıtmakta ve kendilerini himaye edenlere avuçlarla rüşvet vermektedirler. Demek ki netice itibarıyla bu alış verişten memnun olmayanlar ancak, kanunun san ve mal emniyetinin hâkim olmasını isteyen iyi kalpli ve iyi niyetli vatandaşlardır. Yoksa madî sahada zarar gören kimse yoktur.

Amerikada şehir şekavetini teşvik eden en büyük âmil işte bu keyfiyettir.

Eşkiyanın, zenginleri doğrudan doğruya ve diğer kısm halkı da bilvasıta soyduklarını yukarda okuduğunuz zaman bundan ne kast ettiğimi belki bilmek istemisinizdir. Şimdi de onu

müthiş bir yekûn tutacağını kolayca anlayabilirsiniz. Demek ki ekmeğe Nevyorkta 5 sente satılabilir. O halde birçok yerlerde halk neden 10 sente ekmeğe alıyor? Çünkü buraları haraca kesilmiş ve haydutlar bu farkı fırıncılarla ve diğer alâkadarlarla tak-sim etmekte bulunmuştur.

Ekmeğin 10 sente satıldığı yerlerde hiç kimse cesaret edip de bir firm kurarak 7 buçuk veya 5 sente ekmeğe satamaz; cezası idamdır. Böylesi vak'alar müteaddit defalar görülmüştür. Yeni kurulan bir firmın önüne bir otomobil gelmiş ve mitralyözlerle içindekileri bir anda biçerek sıvışıp gitmiştir.

Pekâlâ anlayabilirsiniz ki bu işlerde o şehirlerin inzibati vazifesini üzerine almış olan bazı şahısların da alâkası olacaktır. Ben Nevyorkta bulunduğum sırada bazı süüstimmaller münasebetiyle yapılan tahkikatta bir polis memurunun beş senede 500.000 dolarlık bir servet yapmış olduğu meydana çıkmıştır.

Racketeer'lerin çamaşırhaneler varidatından elde ettikleri menfaatların yekûnu da akla hayret verecek derecede büyüktür. Çünkü Amerikada herkes çamaşırını dışarda yıkatır. Amerikan bayanları çorap ve mendilden başka bir şeylerini yıkayarak ellerini bozmak istemezler. Çamaşır yıkamak işiyle meşgul olan müesseseler milyonlarca dolarlık sermayesi olan büyük şirketlerdir. İşte bu şirketler de eşkiyaya haraç vermektedir. Bir mendil, bir çorap 5 sente yıkanır; gömlekler için 25 sent almır. Bu paraların bir kısmı o civarı haraca kesmiş olan çeteye gider. İşte ortahalli halkın bilvasıta ödediği şekavet vergisi bu ve bunun gibi şeylerdir. Fakat halk bu gibi şeylere ehemmiyet vermez. Çünkü ekmeğe verilen 5 senti veya çamaşıra ayda sarf edilen bir iki dolar masrafta fazla görmeyecek kadar para kazanmaktadır. Kimse bu farkın farkında bile değildir. Öyle alışmıştır böylece hesabını öder gider.

Eşkiyanın halktan bilvasıta aldığı haraç alâkadarlarca lâkaydi ile telâki edildiğinden kimse bunun önüne geçmeğe çalışmaz. Çünkü böyle bir hareket başınıza büyük bir felâket getirebilir.

Zenginlere gelince; bunlar umumi-miyetle hemen her kaza ve belâya karşı sigortalıdır.

Evlerindeki mücevherat, kıymetli tablolar, eşya hep sigortadadır. Kendileri de Hold Up'lara karşı sigorta-

anlatayım:

Amerikanın bu gibi şekavetlere sahne olan Nevyork, Şikago, Filadelfiya Bostun gibi büyük şehirlerinde sü-tüçlülük, fırıncılık, çamaşırçılık gibi birtakım işler şehrin muhtelif yerlerinde muhtelif çeteler tarafından haraca kesilmektedir. Meselâ ekmeğe narkı olmayan Nevyorkun birçok kısımlarında ekmeğe 10 sente, bazı kısımlarında da 5 sente satılır. Aradaki farkı milyonlarca nüfus

Ufanın yeni çevirdiği filmlerde tanıtmağa çalıştığı bir yıldız.

Impenio Argentira isimli olan bu yıldız sinemada gördüğümüz kadın güzelliklerinden çok daha başka bir güzellikte telâki olunmaktadır. Almanlar, bütün yıldızlarına saygılamak hususunda daima teklif yapmaktadır. Yeni yıldız için mukaveleye böyle bir hüküm konmamış ve rejisörün onu keşfettiği zaman taşıdığı siklet olduğu gibi bırakılmıştır.

Impero Argentira için sesinden başka, hareketlerindeki tabiiîlik için de bazı değerli hükümler verilmiştir. İlk filmi henüz bitirmiş olan yıldız Ufa yeni birçok filmler daha çevirtmektedir.

Londra iki devletle konuşuyor

(Üsttarafı 1 incide)

B. Bek de dün Romaya gelmiş ve haftanın ilk üç günü içinde Kont Çano ile görüşecektir. Bu iki devlet adamının eskisinden daha sıkı bir teşriki mesafî imkânlarını tetkik edecekleri zannedilmektedir.

İngiliz - İtalyan münasebetlerine gelince, muharrir, İngiliz büyük elçisinin samimi bir dostluk teklifi ile geldiğinden İtalyan matbuatının şüphe etmediğini kaydettikten sonra :

"İtalyan hükümetinin, müzakerelerinin muvaffakiyetle neticeleneceğini büyük bir itimadla olmadan matbuatın bu ümidi göstermesi tasavvur edilemez," diyor.

Taymis gazetesinin Paris muhabiri, Sir Erik Fips'in dün öğleden sonra Delbosu ziyaret ettiğini ve İngiliz - İtalyan müzakereleriyle Orta Avrupa vaziyetinin görüşüldüğünü yazıyor.

* * *

Londra, 7 (A.A.) — Deyli Ekspres gazetesinin siyasi muharririne göre, B. Hitler, Sir Nevil Henderson ile olan mülâkatında, iki hükümet arasındaki müzakerelerin diploması yoluyla ve kat'i bir gizlilik içinde cereyan etmesini istemiştir. Bu talep, İngiliz matbuatının şiddetli bir kontrole tabi tutulması arzu edildiği şeklinde tefsir edilmiştir.

Muharrir, Çemberlaynı bunu reddedeceğini teyit vaziyetinde bulunduğunu bildiriyor.

Yine İngiliz matbuatının Alman yaya ve onun sefine karşı hiç bir zaman haksız hücumda bulunmadığı bildirilmektedir.

Muharrir, çarşamba günü Londraya gelecek olan B. fon Ribbentrop'un derhal B.Çemberlayn ile Lord Halifax'ı görüşeceğini ve kendisinin yeni Avrupa barışı muahedesi hakkında sarif fikirler beyan edecek vaziyette bulunduğunu yazıyor.

Alman hükümetinin, müzakerelere başlamadan önce, eski Alman müstemlekelerin kayıtsız ve şartsız olarak geri verilmesinde ısrar edeceği zannedilmektedir.

Aynı muharririne göre, İngiliz - Alman görüşmeleri haftalarca sürecektir.

İtalyan - Leh Temasları

Roma, 7 (A.A.) — B. Bek, bu sabah Kirinal sarayına giderek defteri mahsusu imzalamıştır. Kendisi B. Çano ile uzun bir görüşme yapmıştır.

Kuruna abone olunuz ve edininiz

lanmışlardır. Başlarına gelecek kaza birkaç gün kendisini kaldıranların emrecekleri bir yerde oturmak ve istenilen paranın haydutlara teslimini beklemektir. Demek zenginler de bu işlerden pek fazla zararlar görmezler. Çünkü necat fidesini kendileri, değil, sigorta kumpanyaları ödeyecektir.

Amerika Şakileri Kimlerdir?

Şimdi size eşkiya çetelerinin de mahiyet ve vaziyetlerini anlatayım.

Bunlar ekseriyetle İtalya ve İrlanda'dan Amerikaya hicret etmiş olan birtakım serseri gerirler ve onların hempalarıdır. Bunların en meşhurlarından olan Al Capone Amerikan orta milyonerlerinden sayılır. Yüzlerce vak'ının faili olduğu halde bir defa ufak bir ceza görmüş ve diğerlerinin hepsinden bir suretle kurtulmuştu. Kendisini mahkûm edecek bir ipucu bulunamaydı. Kimse de Al Capone aleyhine şahadet etmeğe cesaret edemiyordu. Bu haydut nihayet Vaşington hükümetinin takibatıyla ancak vergi kaçaklığı yüzünden 10 sene hapse mahkûm edilebilmiştir. Az kalsın beş milyon dolar vermek suretiyle bu cezadan da kurtuluyordu. Bereket Vaşington, Şikago hükümetiyle yapılan bu itilâfı kabul etmiyerek haydudun hapse atılmasını ısrar etti. O sayede de nihayet Al Capone'nin mahkûm edilmesine muvaffakiyet ha-

Her şeyi bilen adam

Her şeyi bilen adam olur mu hiç diyoruz, değil mi? Hakikaten, bugün ilim ve fen o kadar ilerledi, dünyadaki her şey hakkında o kadar çok bilgi edinildi ki, kâğıtlara geçen bütün şeyleri bilmenin imkânı yok.

Fakat, on yedinci asırda Fransada yaşamış Mikola Frere isminde bir âlime Fransızlar, her şeyi bilen adam ismini veriyorlar. Belki doğru, çünkü hakikaten o adam çok okumuş... Ciltlerce kitabı varmış ve kendi eliyle tam 1357 harita çizmiş.

Yalnız, bu adamın zamanında esasen ilmin bildiği şeyler pek fazla değildi. Bilhassa, filmin makine, âlet, nakil vasıtası gibi tabikati yoktu; bütün bilgiler yazılardan, kitaplardan ibaretti.

Bu adam, geniş gibi, bir yere kapanır ve hep orada çalışır. Fransız ihtilâli sırasında kendisini hapse atmışlar. O zaman da bilâkis sevinmiş:

— Biliyor musunuz, demiş, hapishanede ne yapacağım? Bir çince gramer yazacağım...

Hakikaten, Frere hapishaneden çıkarıldığı zaman, koltuğunun altında büyük bir çince gramer varmış. Bu kitabı sonra Çine gönderiyorlar: Çinlilere çince öğretmek için!

Bulgar nükûmeti düşecek mi?

(Üstyanı: 1 incide.)

da yaparken hükümetin programına taraftar gibi serbest olarak nutuklar veren ve böylelikle hükümet taraftarı gibi seçilen yeni mebuslardan hükûmette bir fayda gelmeyeceği muhakkaktır. Bunların, sobranya açıldıktan sonra hükûmete rey vermeyecekleri ve Köseivanofun istifa etmek mecburiyetinde kalacağına, Bulgaristanda herkes, muhakkak nazariyle bakıyor.

Bulgar dahiliye nezareti resmen verdiği tebliğde, hükümet taraftarı olarak seçilen mebusların adedini tam ve kat'i olarak kaydedemiyor. Çünkü, hangi mebusun kendine taraf olduğunu bilemiyor. Hükümetin, Şumnu ve Eskizağra sancaklarında 30 dan fazla mebusun hükümet taraftarı olduğunu söylemesi ve tam bir rakam söylemeye de bundan ileri geliyor.

Bulgaristan dahili ve harici siyasetinde mühim hâdiseler ve kararlar vermek arefesindedir. Yeni sobranya açıldıktan sonra yeni bir hükümet ile yeni bir dahili ve harici siyaset beklemek doğru olur.

ŞİRKETİ HAYRIYENİN BAHAR TARİFESİ

Şirketi Hayriye ilkbahar tarifelerini tanzim etmek üzere önümüzdeki Çarşambadan itibaren çalışmaya başlayacaktır.

Bu işe memur edilen komisyon ilk içtimainı yarın yapacaktır.

ZİRAAT VE FİDANLIK MÜDÜRLERİ AVRUPAYA GİTTİ

İstanbul ziraat müdürü Tahsin ile Büyükdere fidanlığı müdürü Bay İbrahim Avrupa ziraat merkezlerinde tetkikler yapmak üzere şehrimizden hareket etmişlerdir.

Her iki ziraatçimizin tetkik seyahati bir ay kadar sürecektir.

Diş Doktoru Necati PAKŞİ

Hastalarını hergün sabah saat 10 dan akşam 19 a kadar kabul eder. Salı ve cuma günleri saat 14 ten 18 e kadar parasızdır. Adres: Karaköy Tünel meydanı, Tersane caddesi başında No. 1/2

DOKTOR Kemal ÖSSAN Operatör - Urolog Galata - Karaköy - Abdullah ef. lokantası karşısında Galiçi Han Hergün 15 den 20 ye kadar Telefon: 41235

İspanya harbini bitirmek

(Üstyanı 1 inci sayfa)

Bombardıman Edilen İngiliz Torpidoları

Londra, 7 (A.A.) — Ademi müdahale devriyesine mensup "Blans," ve "Briyan," muhripleri, dün öğle vakti 1 s burnu yakınında hüviyetleri anlaşılmamış olan beş tayyarenin hücumuna maruz kalmışlardır. Bu tayyareler müteaddit bombalar atmışlar ve muhripleri beklemeksizin ortadan kaybolmuşlardır. Cebeüttarik'a avdet etmek üzere bulunan torpido muhriplerinin dün sabahki deniz muharebesine girişmiş olan gemiler zannedilmiş olmaları muhtemeldir.

Batırılan Kruvazör

Londra, 7 (A.A.) — Amirallik dairesi dün Palos burnu açıklarında batmış olan Franko kruvazörünün Balea kruvazörü olduğunda hiç şüphe olmadığını bildirmektedir.

Bombardıman Nasıl Oldu?

Barcelona, 7 (A.A.) — Cumhuriyet sahil müdafaa tayyareleri dün Franko filosunu birkaç kere bombardıman etmişlerdir. Bu bombardımanlardan birincisi saat 7.18 de torpillenen geminin etrafındaki âsi muhripleri ve bir de yanan gemi torpido kruvazör bulunduğu esnada yapılmıştır.

3.500 metre yükseklikten atılan bombalar hedefin yanına düşmüşlerdir.

İkinci bombardıman saat 12.40 da yapılmıştır. Dört seri ve büyük cumhuriyet tayyaresi 250 kilo ağırlığında birkaç bomba atmışlardır. Bu bombalardan birkaç tanesi torpillenen gemiye ve aynı tipteki kruvazöre isabet etmiştir. Tayyareler kruvazörden bir duman sütunu yükseldiğini görmüşlerdir.

Bundan sonra dört bombardıman yapılmış ise de rüyet şeraitinin fenalığı dolayısıyla neticeyi tayin etmek kabil olamamıştır.

Greta Garbo

(5 inci Sayfadan devam.)

mümkün ise yapmış. Bir erkek pantolonu ve uzun bir pardesi, bir fötr şapka giyerek öyle dolaşmış. Şapka yı gözlerinin üzerine kadar indirmiş. Daima gözünden eksik olma yan siyah gözlüğü de takıyormuş. Bundan başka ağzını kapatacak surette bir de boğazına fular geçiriyormuş. Bunu eli ile tutarak dolaşmıyormuş.

Bununla beraber burada da yine mevcudiyeti saklanamamış. Halk bir taraftan farkına varmış. Her taraftan merak edenler etrafına toplanmaya başlamış.

Gazetecilerden biri Stokovskiye yaklaşmış. Sormuş. Fakat şefdorkes tir Greta Garbonun hakikaten sinema yıldızının kendisi olup olmadığını bile söylemek istememiş. Evlenmek meselesinden bahseden gazeteciye de:

— Eğer sinema yahut musiki hakkında bir mülâkat isterseniz pekâlâ Fakat hususî hayatıma dair bir kelime söyleyemem..

Diye cevap vermiş.

Bu maceranın hikâyesi gösteriyor ki zavallı sinema yıldızları ve sinema artistleri dünyanın hiçbir tarafında kendi hallerine yaşamak çaresini bulamıyorlar.

Doktor Hafız Cemal LOKMAN HEKİM Dahiliye Mütahassısı

Pazardan başka günlerde öğleden sonra saat (2,5 tan 6 ya) kadar İstanbulda Divas yolunda (104) numaralı hususî kabinesinde hastalarını kabul eder. Salı, cumartesi günleri sabah "9,5-12" saatleri hakiki fukaraya mahsustur. Muayenehane ve ev telefon: 22398. Kışık telefon: 21044.

Kaybolan Tayyare

(Altıncı sayıfadan devam.)

lükler ettiği de meydana çıkmıştı. Bu kadın suçlarını itiraf ederken, bütün gayesi, İngiliz tayyareciliğinin gizli taraflarını öğrenmek olduğunu da söylemişti. Yine muhakeme esnasında meydana çıkmıştı ki, silâhlama yarışması, yabancı büyük devletlerin en büyük korkusu, İngilizlerin tayyareler üzerinde meydana getirecekleri terakiler ve yeni keşiflerdendir.

BU KEŞİFLER NELERDİR?

İngilizlerin tayyarecilik hususunda en son meydana getirdikleri tekemmülât arasında Roşter ismi verilen ve muazzam bir deniz tayyaresi vardır ki, üzerine küçük başka bir deniz tayyaresi bindirilerek, iki tayyare bir arada uçtuktan sonra, muayyen yere gelir gelmez küçük tayyare büyük tayyarenin üzerinden havalanıp ayrıca uçmaktadır.

Ana tayyareden havada ayrılan bu küçük deniz tayyaresi, dünya tayyareciliği için yeni bir keşiftir. Bunun için de, bütün dünyada büyük alâka uyandırmıştır. Çünkü, bu sistem tayyareler ticaret âleminde olduğu kadar, harplerde de büyük işler görecektir.

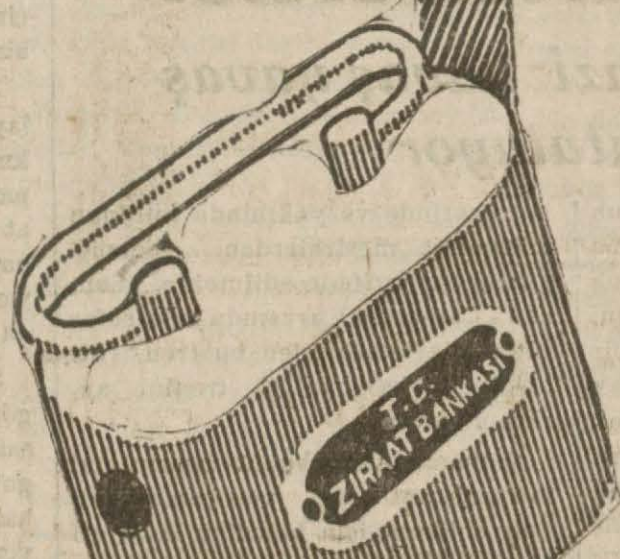
Çarşambada

(9 uncu sayıfadan devam.)

(39) kilometrelik açtığı kanallar vasıtasıyla çok temiz bir hale ifrağ etmiştir. Sıtma mücadelesi geriye kalan birkaç mmtakadaki bataklık ve sazlıkların da, projelerini yapmışlardır. 23 kilometre tutan bu kanalları da bu yıl açtırmak üzere hazırlıklara başlamıştır.

Çarşambanın yakını bir atide tannı mayacak kadar güzelleşeceği muhakkaktır. M. Emin Coşkun'dur.

Kumbâre biri

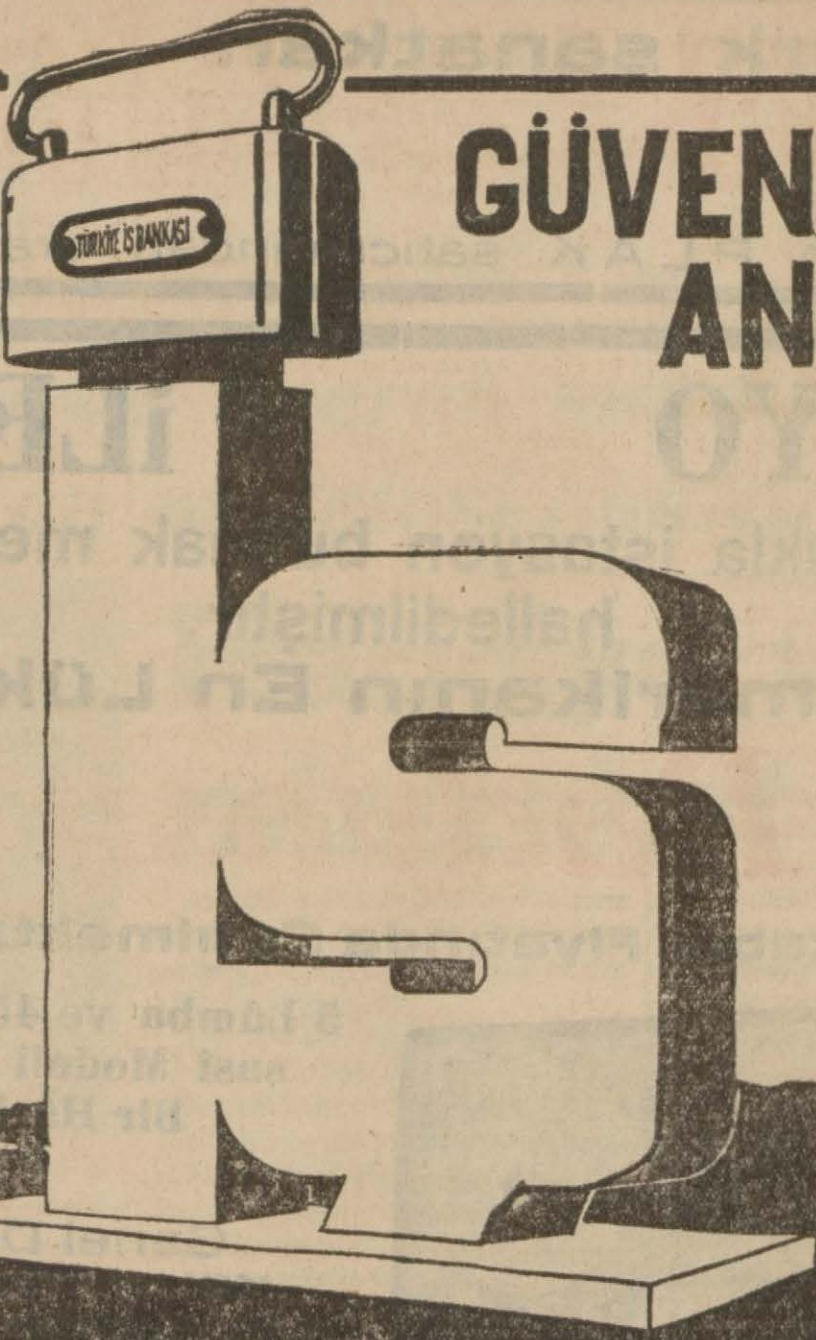

100 yapar.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ

ZİRAAT BANKASI

GÜVEN ANITI

TÜRKİYE İŞ BANKASI

R. Bırak

Istanbul Defterdarlığından:

5/3/938 tarihinde açık artırma ile müteziime ihale edileceği evvelce Kurun gazetesinde ilân edilmiş olan ma yarım Burgaz Küçükçekmece gö-
lü sayıye rüsumuna talip zuhur etmiş olduğundan 2490 sayılı kanunun
43 üncü maddesi mucibince açık artırma on gün müddetle uzatılmıştır.
İhalenin 15/3/938 tarihinde Av vergileri müdürlüğünde yapılacağı-
dan taliplerin mezkûr müdüriyete müracaat etmeleri ilân olunur. (1232)

Kulekapı Maliye Tahsil Şefliğinden:

Şubemize 933 senesi kazanç vergisinden borçlu İttihat eczahanesi şerik
lerinden Leon Danon ve Pintodan işbu borcun tahsilini teminen sahip ol-
dukları Beyoğlunda Mesrutiyet caddesi 132 numaralı Güneş eczahasinde
haciz edilen tahminen 800 lira kıymetinde muhtelif eşya ile birlikte 600
çesit eczayı tıbbiye ve müstahzarının aleni müzayede ile 14/3/938 pazar-
tesi günü saat 10 da mahallinde satılacağı ilân olunur. (1233)

ilânlarınız için yalnız
20335 No. telefon
ediniz

Istanbul ikinci tera memurluğundan:

Mahcuz olup bu kere satışına karar ve-
rilen Beyazıtta karakol sokağında Türk
sarajında bulunan ve 1982 plaka No. lu
Ford markalı taksi otomobilinin birinci
açık artırması 10/3/938 tarihine müsadif
perşembe günü saat 9 dan 11 e kadar ya-
ılacaktır. Mahcuz otomobil bu artırmada
muhammen değerinin yüzde yetmiş beşi-
ni bulmadığı takdirde ikinci açık artırması
15/3/938 tarihine müsadif salı günü saat
9 dan 11 e kadar ifa edilecektir. Alacağı
olanlar mezkûr gün ve saatte mahallinde
hazır bulunacak memuruna müracaat
ederek pey sürüp almaları ilân olunur.
(V. P. 2483)

Dr. İhsan Sami Gonokok Aşısı

Belsoğukluğu ve ihtilâtlarına karşı
pek tesirli ve taze aşısıdır. Divanyo-
lu Sultan Mahmut türbesi. No: 113.

ZAYI

Hayri Arapoğlu vapur acentasına men-
sup Amerikan bandıralı Express vapuru,
nun 29 uncu seferinin P. R. marka ve 1
No. lu 1 sandık radyo ve 6437 varak ve
801 manifesto No. lu ordinosunu kaybettim
Yenisini çıkaracağımdan eskisinin hükmü
yoktur.

Balıkpazar Taşçılar No. 5
Paraskaytidis biraderler

* ZAYI — Vefa lisesinin son sınıfından
937 senesinde aldığım ve kaybettiğim
belge kâğıdımın yenisini çıkaracağımdan
eskisinin hükmü yoktur. (P. V. 24836)
M. Said

* ZAYI — 923 senesi Boyacıköy Rum
okulundan almış olduğum şahadetnamemi
kaybettim. Yenisini alacağımdan eskisinin
hükmü yoktur. (V. No. 24838)

Adres: Bebek Cevdet paşa caddesi
91 No. da elektrikçi
Yani Zervus

Denizyolları İŞLETMESİ

Acenteleri: Karaköy — Köprübaşı
Tel. 42362. Sirkeci Mühürdar Zade

Han telefon: 22740

Mersin postası

Yalnız bu sefere mahsus olmak
üzere bugün Mersin hattına kal-
kacak olan "Sadık zade,, vapuru
Galata rıhtımından saat 16 da kal-
kacak ve İzmir perşembe sabahı
varacaktır. (1261)

ALTIN Alış ve satış DEFTERLERİ

25, 50, 100 yapraklı 30, 60, 120
kuruş Yenipostane karşısında
Meydancık hanında öğretmen Fu-
adın Anadolu Türk kitap deposun-
da.

Dr. Y. HALAÇYAN

Nansi Tıp Fakültesi Lorealarından
DAHİLİ, MİDE ve BARSAK
HASTALIKLARI HEKİMİ
MUAYENE
14 - 19'a kadar; sabahları randevü
üzere Taksim (Eski Talimhane)
Abdülhak Hâmit caddesi Dirlik
apartmanı No. 18, 2 inci kat.

Üsküdar icra memurluğundan:
Kadıköy Feneryolu Çifte havuzlar soka-
ğı 3/5 No. da iken ikametgâhı meçhul
Abdurrahman Merzuka

Hakkıya olan borcunuzdan dolayı hac-
zedilen köşk hissenize giyabınızda mahal-
len vaziyet ve takdiri kıymet muamelesi
ifa edilmiş olduğundan icra ve iflâs K.
103 üncü maddesi mucibince zabıt vara-
kasını tetkik ve bir diyeceğiniz varsa söy-
lemeniz için tarihi ilândan itibaren bir ay
içinde daireye müracaat etmeniz tebliğ
makamına kaim olmak üzere ilân olunur.
(V. P. 24832)

Istanbul Belediyesi İlânları

Maltepede Gülsuyu mevkiindeki hali arazide mevcut taş, beyaz toprak
kil ve kaolin ve esaslı mevadî çıkarmak üzere talibine ruhsatname veril-
diğinden buradan bu maddeleri çıkarmağa başka talip olduğu takdirde
ilân tarihinden itibaren bir hafta zarfında Belediyeye istida ile müracaat
etmeleri lüzumu ilân olunur. (B) (1268)

Husuf idareden aylık alan emekli öğretmen ve memurlarla öksüzleri.
nin mart 938 üçer aylıkları 8/Mart/938/ salı gününden itibaren Ziraat
bankasından verilecektir.

Emekli ve öksüzlerin aylık cüzdanlarıyla birlikte bankaya müracaat-
ları ilân olunur. (B.) (1267)

Keşif bedeli 302 lira 79 kuruş olan İstanbul Tephirhanesinin tamiri
açık eksiltmeye konulmuş ise de belli ihale gününde giren bulunmadığı-
ndan eksiltme 11/3/938 cuma gününe uzatılmıştır. Keşif evrakile şartna-
mesi Levazım müdürlüğünde görülebilir. İstekliler 2490 No. lu kanunda ya-
zılı vesikadan başka fen işleri müdürlüğünden alacakları fen ehliyet vesi-
kasile 22 lira 71 kuruşluk ilk teminat makbuz veya mektubile beraber
yukarıda yazılı günde saat 14 de Daimî Encümente bulunmalıdırlar. (B.)
(1265)

Keşif bedelli 2293 lira 42 kuruş olan Ortaköy deresinde duvar ve
rıhtım üstünün tamiri açık eksiltmeye konulmuştur. Keşif evrakile şartna-
mesi Levazım müdürlüğünde görülebilir.

İstekliler 2490 No. lu kanunda yazılı vesikadan başka fen işleri müdür-
lüğünden alacakları fen ehliyet vesikası ile 172 liralık ilk teminat mak-
buz veya mektubile beraber 9/3/938 çarşamba günü saat 14 de Daimî En-
cümende bulunmalıdırlar. (B) (965)

Hayvan hastahanesine lüzumu olan ecza ve alât açık eksiltmeye ko-
nulmuştur. Bunların hepsine 1147 lira 10 kuruş bedel tahmin edilmiştir.
Listesile şartnamesi Levazım müdürlüğünde görülebilir. İstekliler 2490 No.
lu kanunda yazılı vesika ve 172 lira (6) kuruşluk ilk teminat makbuz ve
ya mektubile beraber 9/3/938 çarşamba günü saat 14 de Daimî Encü-
mende bulunmalıdırlar. (B) (958)

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Umum idaresi ilânları

10/3/938 tarihinden itibaren, yumurta, meyva ve sebzelere ait olanla-
ra ilâveten diğer ambalaj sandıklarının imalinde kullanılmak üzere
muntazam boylarda kesilmiş ve hazırlanmış tahtalara da, carî tenzilli ke-
reste tarifesi tatbik edilmek suretile tenzilat yapılacaktır. (595) (1240)

10/3/938 tarihinden itibaren tam vagonla nakledilecek kasaplık
hayvanlara carî tenzilli tarife üzerinden ayrıca yüzde on tenzilat yapıla-
caktır. (597) (1238)

1 Nisan 938 tarihinden itibaren halka bir kolaylık olmak üzere ağır,
ılgı elli kiloya kadar olan parça em tea ve eşyanın kayıtsız nakline dair
olan tarife Mudanya - Bursa hattına da tatbik edilecektir. Fazla tafsilât
için istasyonlara müracaat edilmelidir. (596) (1239)

Muhtelif istasyonlarda inşa edilecek zahire hangarları için montaja
hazır bir halde takriben 210 ton demir malzeme mübayaası kapalı zarf
usulüyle eksiltmeye konmuştur.

1 — Bu malzemenin muhammen bedeli 50.000 liradır.

2 — İstekliler bu işe ait şartname ve sair evrakı Devlet Demiryolları-
nın Ankara, Haydarpaşa ve Sirkeci veznelerinden 2.50 lira bedel muka-
bilinde alabilirler.

3 — Eksiltme 21 - 3 - 938 tarihin de pazartesi günü saat 15 de Ankara-
da Devlet Demiryolları Yol Dairesinde Merkez Birinci Komisyonunca ya-
pılacaktır.

4 — Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin aşağıda yazılı teminat ve
vesaikî aynı gün saat 14 de kadar komisyona tevdi etmiş olmaları lâzım-
dır.

A — 2490 sayılı kanun ahkâmına uygun 3750 liralık muvakkat tem-
inat,

B — Bu kanunun tayin ettiği vesikalar,

C — Nafia Vekâletinden musad dak ehliyet vesikaları. (1057) (515)

Selânik Bankası

Alelade heyeti umumiye içtimasına davet

Selânik bankası hissedarları, Tı caret kanununun 361 inci maddesine
ve esas mukavelesi ahkâmına göre, 938 senesi martının 31 inci perşembe
günü saat 14 de Galatada Assikürazio ni Generali hanındaki idare merke-
zinde suretî adiyede içtimaa davet olunurlar.

Ruznamei müzakerat

1 — İdare meclisi ve mürakip ra porlarının kiraati.
2 — Bilânço ve kâr ve zarar he sabının tasdiki ile meclis idarenin
ibrası.

3 — Müddetleri hitam bulan meclis idare azalarının yerlerine yeni-
den aza intibabı.

4 — Meclisi idare azasına şirket le icarai muamele edebilmeleri için
Ticaret kanununun 323 üncü madde si mucibince lâzım gelen mezuniyetin
itası.

5 — Eski memurin tekaüt sandığının katı surette tasfiyesinin tasdiki.
6 — Mürakiplerin intihabı ve he retlerinin tayini.

Lâakal 8,29 Türk liralık 125 adet "A., hisse seendine malik olup
da heyeti umumiyeye iştirak etmeyi veya temsil edilmeyi isteyen hissedar-
lar hisse senetlerini, heyeti umumiyenin içtimaidan lâakal bir hafta ev-
vel, yani 938 Martının 24 üncü günü ne kadar:

İSTANBULDA: Şirket merkezinde,
ve 15 gün evvel, yani nihayet 938 Martının 17 inci gününe kadar:
SELANKTE: Selânik bankası şubesine
PARIS'te: Kambon sokağı 43 numarada "CREDIT
FONCIER D'AL GERIE ET DE TUNISIE,, ye
PARIS'te: Boulevard Haussmann 29 numarada "SO-
CİETE GENERALE,, ye
tevdi etmelidirler.

DOKTOR Necattin Atasagun

Her gün sabahları sekiz buçuk
akşamları 17 den 20 ve kadar 1.âle
17 sayıye apartmanları ikinci daire
Cumartesi günleri 14 den 20 ve sa-
dar hastalarını para Kurun. Ha-
ser okuyucularını dakupon muka-
bilinde muayene eder. Telefon 2395.

Eserleri ölmez Türk sanatkârı Tanburî Cemilin çok sevilen ve çok aranan

PLAKLARI satışa çıkarılmıştır. Bütün PLAK satıcılarından arayınız.

HAZIMSIZLIK

Hayatta zevkenden insanı mahrum eder

PERTEV Karbonat komprimeleri

Çok temiz bi - Karbonattan ve toz karbonat almaktaki müşkülâ:

göz önünde tutularak yapılmıştır.

HER ECZANEDE SATILIR.

Türk Hava Kurumu Büyük Piyangosu

5. nci keşide 11 Mart 938 dedir.

Büyük ikramiye 50.000 Liradır.

Bundan başka: 15.000, 12.000, 10.000 liralık ikramiyelerle (20.000 ve 10.000) liralık iki adet mükâfat vardır.

Istanbul inhisarlar Başmüdürlüğünden:

Piyasada satılmakta olan ispirto ların satış fiatları, 15 Mart 938 tarihinden itibaren indirilecektir.

Dükkanlarında yakılacak ispirto "Boyalı kamineto ispirtosu" ve şişe içinde tuvalet ispirtosu satanlar; mevcutlarını birer beyanname ile 14 Mart 938 akşamına kadar "Yakılacak ispirto larına ait olanlar Kabataşta kâin Başmüdürlüğe ve şişeli tuvalet ispirtosuna ait olanlar da en yakın satış depolarına" bildireceklerdir. (1184)

EYİ EKEN EYİ BİÇER.

BANKAYA
YATIRILAN PARA EYİ
EKİLMİŞ TOHUM GİBİ VERİMLİDİR.

HOLANTSE BANK ÜNİ N. V.

KARAKÖY PALAS

ALALEMCI HAN

Jandarma Genel Komutanlığı Ankara Satınalma Komisyonundan:

Keşif bedeli 20023 lira 84 kuruştan ibaret ve Ankarada Jandarma Subay mektebi civarındaki Jandarma kıışlası planındaki yerinde yaptırılacak bina 9 - 3 - 938 Çarşamba saat 15 de kapalı zarf ususıyla ihale edilecektir. Bu yapıya ait keşifname ve şartname ve teferrüatı her gün Komisyonunda görülebilir.

Eksiltmesine girmek isteyenlerin 1501 lira 79 kuruşluk ilk teminat makbuz veya Banka mektubunu muhtevi teklif mektuplarını en geç ek-siltme günü saat on dörde kadar Komisyonuna vermiş olmaları. (927)

Inhisarlar U. Müdürlüğünden:

I - Queter fabrikası mamulâtından yüksek devirli kıyım bıçaklarını bileme makinesine ait "beher takım da 6 adet olmak üzere,, 50 takım zım-para taşı şartname ve resmi mucibince pazarlıkla satın alınacaktır.

II - Pazarlık 28/3/938 tarihine rastlayan pazartesi günü saat 14 de Kabataşta Levazım ve mübayaat şubesindeki alm komisyonunda yapıla-caktır.

III - Şartname ve resimleri para sız olarak her gün sözü geçen şubeden alınabilir.

IV - İsteklilerin pazarlık için ta yin edilen gün ve saatte % 7,5 güven-me paraları ile birlikte yukarıda adı geçen komisyonuna gelmeleri ilân olu-nur. (1263)

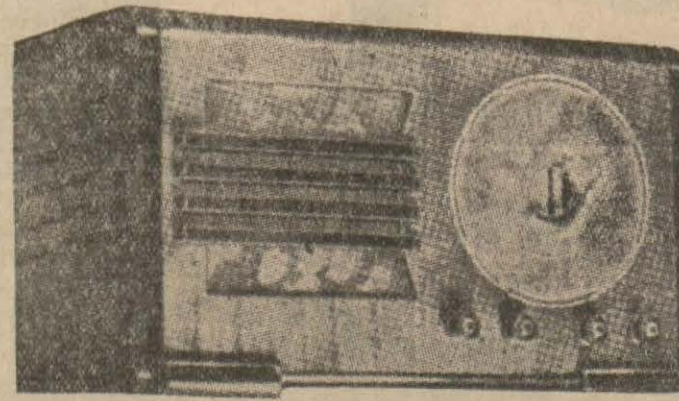
RADYO *Admiral* İLE

Kolaylıkla istasyon bulmak meselesi
halledilmiştir

Amerikanın En Lüks

Radyosu

Rekabet Fiyatında Satılmaktadır

5 Lâmba ve 45 Liralık Hu-susî Modeli Dinleyiniz
Bir Hârikadır.

Genel Deposu:
KOLUMBIA PAZARI
Sirkeci: Hamidiye caddesi No. 47
Telefon: 23818.

TÜRK TİCARET BANKASI A.Ş.

MERKEZİ: ANKARA

HER NEVİ BANKA MUAMELATI

Her ay faizleri ödenen:

Kuponlu Vadeli Mevduat

ŞUBELER:

ANKARA:

Telefon: 2316

Adapazarı
Bandırma
Bartın
Bolu

Bozöyük
Bursa
Düzce
Eskişehir

Gemlik
İzmir
Safranbolu
Tekirdağ

İSTANBUL:

Telefon: 22971

Türkiyenin her tarafında muhabirleri vardır.

TELGRAF ADRESİ:

Umum Müdürlük: TÜRK BANK Şubeler: Ticaret

DÜNYANIN MEŞHUR ŞEKERCİSİ

Ali Muhiddin Hacı Bekir

Mamulâtını teşhir ettiği Avrupa ve Amerika sergilerinde daima birinciliği kazanmıştır. Güzel İstanbulu gezmeye gelen seyyahlar nefaseti cihanın dört köşesine nam salan

Hacı Bekir Lokum ve Şekerlemelerini Alırlar

Bir buçuk asırdan fazla bir tarihi olan bu meşhur Türk ticarethanesi lokom ve şekerleri kadar nefis Karemeli imaline bağlıdır. Hacı Bekir Karemeli gayet lüks amlâjlı ve kilosunun perakende fiyatı 80 kuruştur.